

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁVI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-
ÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XII. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM.

DEBRECEN, 1935 SZEPTEMBER 18., SZERDA.

ÁRA 10 FILLÉR

Anglia elzárta Gibraltárt

Ha valaki megtorló intézkedéseket tesz Olaszország ellen, akkor háboru lesz, mondja Mussolini
Az ötös bizottság olasz főbiztost ajánl Abessziniába
Háborus készülődés minden vonalon

Genf, szept. 17. A Népszövetségnek az olasz-abesszin viszály ügyében kiküldött ötös bizottsága kedden délután ülést tartott. Mint hivatalosan közlik, a bizottság folytatja munkálatait abból a célból, hogy békés megoldás jöjjön létre a viszály ügyében. A bizottság szerdán délelőtt újból ülést tart, hogy így a tárgyalás alapjául szolgáló javaslatokat véglegesen elkészítsék.

A bizottság ezúttal végleg állást foglal abban a kérdésben, mit ajánljon tárgyalási alapul az olasz etióp viszály békés elintézésére.

Genf, szept. 17. Az ötös bizottság javaslata szerint olasz főbiztost neveznének ki, aki Abessziniá politikai és gazdasági megszervezésében a négus mellett működne. Nemzetközi megbízotak támogatnák a posta és közlekedés terén, a közszolgálat minden ágában. Arról, hogy Olaszország ezeket a javaslatokat hogy fogadná, pillanatnyilag nem lehet tájékozódni.

AZ ANGOLOK ELZÁRTÁK GIBRALTÁRT

London, szept. 17. A Renter iródnak jelentik Gibraltárból: Kedden este hivatalosan közzétették, hogy az északi kikötő bejáratát sorompóval és zsilippel ellátták. Ugyanígy eljárták néhány nappal ezelőtt a déli kikötőt is. Holnapra olasz tengeralattjáró érkezését várják Malagába.

ANGOL HADIKÉSZÜLŐDÉSEK EGYIPTOMBAN

Róma, szept. 17. Az olasz lapok hosszú jelentésekben számolnak be az angol és az egyiptomi kormány katonai készülődéseiről és azt írják, hogy az egész egyiptomi és szudáni határt védelmi készülségekbe helyezték.

A Corriere della Sera alexandriai tudósítása szerint a városba egyre-másra érkeznek a hadianyag-szállítványok. Legutóbb hatvan tiszt és nyolcszáz főnyi legénység szállt partra Alexandriában. Az alexandriai kikötőben két páncélos cirkáló, három ágyúszázad, tizenhét torpedóromboló, két repülőgép anyahajó, egy műszerhajó és egy kórházhajó horgonyoz. Az angol tengeri és légi flotta parancsnoka, Forbes altengernagy megállapodott Neszsim pasa egyiptomi miniszterelnökkel, hogy úgy a tengeren, mint a levegőben minden intézkedést megtesznek Egyip-

tom biztonságának védelmére. Az altengernagy kijelentette, hogy az angol kormány a háboru kitörése esetén minden eszközzel megvédelmezi Egyiptomot.

Szueztől délre és a Sinai félszigeten katonai repülőtereket építenek. A legközelebbi napokban több angol légitánc indul a szudáni és libiai határvidékre.

AZ ESŐS IDŐ ELMULT, ABESSZINIA FOKOZZA A HÁBORUS KÉSZÜLŐDÉST

London, szept. 17. Az Ewening Standard jelenti Addis-Abeaból: Az esős időszak befejeződése még jobban megélénkíti a háborus készülődést. A császár testőrségét lakomán vendégelte meg, amelynek főfogása nyers hús volt.

A pályaudvaron nagyobb lösz- és dinamitszállítványokat raktak új amerikai tehergépkocsikra Ras

Mussolini kemény nyilatkozata

Páris, szept. 17. A Matin tudósítója beszélgetést folytatott Mussolinival, aki többek között a következőket mondotta:

— Mindig őszinte és hű barátai voltunk az angol népnek, de rendkívül furesának találjuk, hogy ez a nép, amely a világ ura, nem akar hozzájárulni ahhoz, hogy egy szegényes földdarabot megszerezzünk az afrikai nap alatt. Mi azon ban nyílegyenesen haladunk előre. Egyik európai nemzet ellen sem követünk el olyasmit, ami ellenséges szándékra vallana,

de ha velünk szemben követ el valaki ilyet, akkor háboru lesz.

Olaszország nem kívánja a háborut, de nem fél tőle.

MI KÖVETKEZNE A MEGTORLÓ INTÉZKEDÉSEKRE

Franciaországtól — folytatta a Duce — nem kívánunk mást, mint hogy lemondjon a megtorló intézkedésekről. Ami a többi nemzetet illeti, azok fontolják meg jól, hogy minden megtorló rendszabály, melyet Olaszország ellen alkalmaznának, azzal az elkerülhetetlen veszéllyel járna, hogy Európa térképének gyökeres megváltoztatására vezet.

Ha ezzel nem törődnek, akkor hamarosan meglátják, mit jelent-

Matugela hadügyminiszter személyes felügyelete alatt. Több tartomány kormányzója a fővárosba érkezett, sokszázfőnyi kísérettel, hogy hűséget esküdjön a császárnak. Az európai idegenek 20 százaléka a fővárosban maradt az olaszok kivételével. A Dessyeből, Gondarból, Magaleből és Bohreh-Markovból visszarendelt 4 olasz konzul még nem hagyta el állomás helyét. Kb. három hétre lenne szükségük, hogy Addis-Abeába érkezzenek.

JAPAN SEMLEGES MARAD

Tokió, szept. 17. A tokiói külügyi hivatalban megbeszélés volt Sigemien és Auriti olasz nagykövet között az olasz-abesszin viszály kérdéséről. Japán részről biztosították az olasz nagykövetet, hogy Japán meg akarja őrizni semlegességét.

ne az, ha Olaszországot hátraszorítanak azoknak a sorába, akik más területi elosztást és talán több igazságszolgáltatást követelnek.

MEGINGATHATATLAN AKARAT

Olaszország békét akar, de egyben azt akarja, hogy a béke az igazságon nyugodjék. Előre fogunk haladni azon az uton, amelyet igazságosnak tartunk s amely megfelel életszükségeinknek. — Eleinte azt hitték, hogy pókerpartit játszunk. Ma azonban mindenki meggyőződhetett már róla, hogy Olaszország megingathatatlan akaratú van szó.

OLASZORSZÁG EGÉSZ ÉLETÉT FELTETTE AZ ABESSZIN KÁRTYÁRA

— Többször és különböző formában kijelentettem már, hogy Nagybritannia abessziniai érdekeit teljes tiszteletben akarjuk tartani, de Anglia más érdekek miatt ellenzi abessziniai terjeszkedésünket és nem nyilatkozik ezekről az érdekekről. Olaszország egész életét feltette az abesszin kártyára és ezt a kártyát ki is játssza.

Aki új világgést idéz fel, majd viselni fogja ezért a történelem előtt a felelőséget.

Őszintén nyilatkoztattam már

azt is, hogy mi a célunk ezzel a gyarmati vállalkozással. Mindezekelőtt biztonságunkról akarunk gondoskodni és szapora népünk számára biztosítani akarjuk a terjeszkedés lehetőségét. Az olasz nép nem akar éhenhalni. Eritreában és a Szomáli földön nem élhetünk meg, ha nem foganatosítunk óvintézkedéseket.

Mintegy 400.000 felfegyverzett abesszinnel szemben Keletafrikában 250.000 olasz áll, de ezek szintén rendelkeznek puskákkal.

„TIZMILLIÓ EMBERT MOZGÓSITUNK...”

Meggyőződhetett — mondotta Mussolini — az új Olaszország hatalmas erkölcsi erejéről. Egy millió embert mozgósítottunk és még többet is fogunk tenni. Az első jelle hatalmas megnyilatkozásnak lesz majd tanuja. Tizmillió embert egy nap alatt fogunk mozgósítani. És ne feledje el, hogy ebből a mozgósításból kihagyjuk a munkásszervezeteket. A munkások minden perce drága, mert a honvédelem érdekében dolgoznak. Csupán a fasiszta párt mozgósítása lesz ez. Szükség esetén még külön dolgokat is fognak látni. Különb dolgokra is sor kerül akkor, ha katonai megtorló intézkedéseket merőszelnek alkalmazni ellenünk.

ANGLIA MAGATARTÁSA.

London, szeptember 17. A külügyminiszter délelőtt a francia külügyminisztert fogadta. A jelek szerint ezúttal nem volt szó Franciaországnak arról a kérdéséről, milyen magatartást tanúsít Anglia közép-európai támadó fellépés esetén. A brit kormány válasza ezidáig még nem készült el. A kormány tagjai még beható tanácskozást folytatnak róla.

A DÖNTŐ OLASZ MINISZTER-TANÁCS.

Róma, szeptember 17. Nagy jelentőségű találkozó volt a holnapi minisztertanácsnak, amely folytatása lesz a szombati minisztertanácsnak, amelyen Mussolini ismert nyilatkozata elhangzott. Valószínűnek tartják, hogy a holnapi minisztertanács Olaszországnak az ötös bizottság kibontakozási tervéhez való állásfoglalása tárgyában új nyilatkozatot tesz. A holnapi minisztertanács főleg gazdasági intézkedéseket fog elhatározni.

KÜLÖN „HALALLÉGIO” ALAKUL ABESSZIN GONOSZTEVŐKBŐL

London, szept. 17. A News Chronicle jelenti Addis-Abeaból: Abessziniában gonosztevőkből és csavargókból külön halallégiót alakítanak az ország védelmére. A császár parancsára összehozták az összes rovtormultu, gyanús és kétségbeesett elemeket Bale városába, a gonosztevők hírhedt menedékhelyére, ahol Dezsazmics tábornok személyes felügyelete alatt képezik ki őket.

Addisz-Abéből nagymennyiségű szárazföldi aknát, rejtett harcikovesabdákat, drótsóvényeket és az erődépítéshez szükséges anyagot szállítottak Ogadenba,

ahol az abesszinek utolsó csepp vérig akarnak harcolni. Tigreben a nagyarányú csapatösszevonások élelmiszerhiányt okoztak.

Magyarország pénzügyi helyzete a Népszövetség előtt

Genf, szeptember 7. A népszövetségi tanács keddi ülésén Bruce Ausztrália kiküldöttje a pénzügybizottság munkálatairól terjesztette elő jelentését, amely Ausztria, Magyarország és Bulgária pénzügyi és gazdasági helyzetével foglalkozik. Az előadó szerint Ausztria gazdasági helyzete kielégítő. Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetéről a következőket mondotta: Magyarország gazdasági helyzetében

semmiféle jelentősebb változás nem történt. Emlékeztet, hogy a múlt évi termés közepes volt. Sajnos, az ezévi őszi termésnek a szárazság igen sokat ártott, mégis ezen kedvezőtlen körülmények ellenére a költségvetési helyzet nem rosszabbodott. A **kinestár helyzete szilárdabb mint tavaly volt**, Bulgáriai pénzügyi és gazdasági helyzete még mindig nehéz.

Hogy rendeznék a gazdaadósságokat?

Kisgazdánál adósságvállalás, közepeseknél kötvénykibocsátás, nagybuknál kényszer egyezségi eljárás.

Budapest, szeptember 17. Mióta Fabinyi pénzügyminiszter Fenfből visszaérkezett, újra megindultak a tárgyalások a gazdaadósságok rendezésére.

Kiszivárgott hírek szerint egyelőre csak az ötven holdnál kisebb gazdaságok adósságainak végleges rendezését tervezik, míg a nagyobb birtokokra nézve még nem lesz végleges a rendezés.

A hír szerint a nagyobb birtokos tartozásainak elbírálásánál, az **egyéni megítélés** érvényesülne oly módon, hogy a kényszer egyezségi intézmény bevezetésével csökkentenék jelentékeny mértékben a gazdák tartozását. A kisebb birtokkategóriába az OMGE értesítése szerint, az adósságok egy részének kötvényesítését tervezi a kormány. Eszerint a **húsz holdtól 50 hold földig terjedő birtokkategóriában 30—35 évi lejáratral 3—3.5 százalékos ka-**

matozású kötvények kibocsátásával rendeznék a tartozásokat olyképpen, hogy egyénekenként bírálnák el, mely gazdaságok krülnhetnek az általános rendezésbe. A húsz holdnál kisebb birtokok kategóriájában a végleges rendezés azoknak az elveknek alapján történék, amelyeket az ideiglenes rendezés során a 10 holdig terjedő birtokokra alkalmaztak.

Igy tehát a **húsz holdig terjedő védett birtokok adósságait rendeznék oly módon, hogy az állam az adósságok egy részét köszpénzfizetés és könyvjóváírás formájában magára vállalná.**

Ennél az eljárásnál is figyelemmel lesznek az eladósodás mérvére.

A gazdatársadalom úgy látja, hogy ennél a megoldási módnál tulságosan nagy szerephez jutna az egyéni megítélés, viszont annál inkább vigyázni kell majd arra, hogy csak a gazdasági szempontok érvényesülhesenek.

Milyen lesz az új tértidivat

Most tartották meg a kenti herceg védnöksége alatt a férfidivat világtkongresszust. A kongresszus egyik alelnökévé a magyar Deutsch Imrét választották, aki az ott kialakult divatról a következőket mondotta:

— A kongresszuson, melyen lord Peerton Smiths elnökölt, a hollywoodi divattervezők élénkszerű ruhákat mutattak be, így egyikük sötétlila ruhát színes mellénygel, újításait azonban a kongresszus leszavazta. A jövő évben főleg kétszoros, hegyesfazonú öltöny lesz a divat, kékeszürke, széles szürke csikozású anyagokból. A nadrág széles, csipőre dolgozott; övvel készítik. Az egyszoros zakó a tavalyi divattal ellentétben nem lecsapott, hanem hegyesfazonú. A vállakat már nem tömök ki.

— Kizárólag egyszoros, rejtett, gombolású felsőkbát jön divatba, főleg kék és szürke színekben. A mintázott kabátzövények idejüket multák. Igen finom szövésű gyapjúingeket hordanak. Ezeket az ingeket rávarrott gallérral készítik, a gallérokat félkeményre dolgozzák ki. A kemény színes gallérok eltűntek.

— Az egészen alacsony, keskeny karimájú, felhajtott szélű puha és

fekete keménykalapot viselik. Sok sötétkék kalapot is lehetett látni. A cérnahraristnyák teljesen eltűntek, kizárólag gyapjúharistnyát viselnek. Amerika kivétel, mert Amerikában még mindig divat a selyem-

Férfi szövetek legolcsóbban
Körösi és Nagynál
Férenc József út 38

harisnya, hosszú harisnyát azonban sehohsem hordanak, csak Magyarországon. A nyakkendők nehéz selyemből készülnek, a csikozott, sötétkék színűek a divatosak. A tavaly nálunk annyira elterjedt gyapjúnyakkendőket csak a sporthoz viselik.

DICKENS „Nagy várakozások” című regényének filmváltozata.

Gályarab

Játszák: **Henry Hul**,
Philips Holmes.

Erdekfesztő! - Megható! - Fordulatos!

Vígsház

5, 7 és 9 órakor.

Nagy hossz a háborus hírekre a külföldi gabonatőzsdéken

London, szept. 17. Örjngő izgalom törtki a buenosairesi gabonatőzsdén, ahol háborús félelem, a szárazság és a kedvezőtlen termés-hírek a búzaárak rakétaszerű fel-szökkenését idézték elő. A búzaár 9 pezót ért el és 8.99 pezóval zárult. Az összes többi gabonaárak is hasonlóképpen megszilárdultak. A tőzsdén mindvégig páni izgalom és felfordulás uralkodott.

A többi gabonavilágpiacról

ugyancsak erős szilárdulást jelentenek.

A búzaárak emelkedése következtében Angliában a 4 fontos kenyér árát 7.5 pennyről 8 pennyre emelték fel. Az amerikai sertés tenyésztés csökkentése következtében a zsírárak is lényegesen emelkedtek Angliában. A zsír fogyasztói ára fontonként 4 pennyről 11 pennyre, a vajé 11 pennyről 16 pennyre szökött fel.

A francia parasztlak adósztrájkba kezdenek

Páris, szept. 17. A jobboldali parasztmozgalom, amelyben az agrár fronton kívül a parasztvédelmi szövetség is résztvesz és amely a kormányának az utóbbi időben sok kellemetlenséget szerzett, felhívással fordul Franciaország egész parasztnépéhez, hogy kezdje meg az adósztrájkot.

A kiáltvány felszólítja a parasztságot, hogy **semmiféle adót ne fizessen**, adóintést és az adóhatóságok minden figyelmeztető ívét tartozik mindenki beküldeni az adósztrájk központi intézőbizottságához Párisba, ahonnan meg fogják adni a további utasításokat.

Egyidejűleg vásárlási sztrájkot is hirdet a központi bizottság, ami abban áll, hogy csak mulhatatlanul szükséges cikkeket szabad

vásárolni és csupán olyan kiskereskedőknél, akik irásban kötelezik magukat, hogy támogatni fogják a parasztmozgalom célkitűzéseit.

Végül felszólítja a kormányt a felhívás, hogy szüntessen be minden mezőgazdasági behozatalt a külföldről.

A parasztmozgalom arra is kiterjed, hogy október hó elején Franciaország minden vidékén propagandagyűléseket fognak tartani és a hangulathoz képest fogják a további intézkedéseket megtenni.

A parasztfront kiáltványa érthető feltűnést keltett politikai körökben és nyilvánvaló, hogy a kormány nem fogja tétlenül nézni a mozgalom terjedését. Valószínűnek tartják, hogy a mozgalom vezetőit le fogják tartóztatni.

100 ezer mázsa magyar liszt kivitele válik lehetővé

Budapest, szept. 17. A gabonatőzsdén ma nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy lehetővé tették 100.000 mázsa liszt kivitelét a nyugati fogyasztó piacokra. Nem osztórá kivitelről van tehát szó, hanem molyan liszteladásról, aminek az ellenértéke nemes valuta lesz.

Nemcsak valutaszerezés szempontjából fontos ez a lisztkivitel, hanem lényegesen hozzájárulhat a takarmányinség enyhítéséhez, indMenekelőt a liszt feldolgozása után számottevő mennyiségű kor-

pa marad vissza a belföldön, másrészt az a terv alakult ki, hogy a lisztkivitelből eredő nemes valutákat külföldi korpa vásárlására használják fel, természetesen első sorban a bennünket környező államokban.

A malmok számára tehát értékes kedvezéseket biztosítottak, ami kötelezi őket a gazdatársadalommal szemben is. A belföldi korpa-termelés növekedésével le kell szállítani a korpaáaraakt.

A VELSZI HERCEGNEK FÜLBAJA TÁMADT BÉCSBEN KEZELTETI MAGÁT.

Bécs, szeptember 17. A velszi herceg ma délután megjelent Numann egyetemi tanárnál, a bécsi füll-orr-és gégeklínika vezetőjénél és megvizsgáltotta magát. Kisebb fülbaja támadt. A profszor nyomban megkezdte a kezelést. Műtéli beavatkozás mintegy három napot fog igénybevenni.

TÉLI GAZDASÁGI TANFOLYAMOK HAJDÚ VÁRMEGYÉBEN

A földművelésügyi miniszterium már az elmúlt években is igen szép sikerrel zárult téli gazdasági tanfolyamokat tartatott Hajdú vármegyében Balmazújvároson, Püspökladányban és Hajdúhadházon a gazdasági felügyelőség útján. Tekintettel a tanfolyamokon elért kiváló eredményekre és arra az érdeklődésre, amivel a gazdaközön-ség a tanfolyamokat fogadta, a földművelésügyi miniszterium az idén két tanfolyam tartását rendelte el Hajdú vármegyében. Az egyiket a gazdasági felügyelőség részéről **Puy Aladár** okleveles gazda, tanfolyamvezető Kabán, a másikat a gazdasági akadémia részéről **Puskás Károly** gazd. akad. tanár Hajdúdorogon december, január és február hónapokban vezet.

A Bellegelőn történt gyilkosság a törvényszék előtt

Egy bellegelői gazda a feleségével agyonverte sógorát, mikor az el akarta szállítani a termést. — Éles ellentétek a sógorok között a föld miatt. — Huszonöt ütés volt az áldozat fején, melyekből 17 halálos volt. A törvényszék bizonyításkiegészítést rendelt el.

Annakidején nagy megdöbbenést keltett az a halálosvégű családi háborúság, mely 1935 július 3-án történt Debrecen határában a Bellegelőn. Kiss Mihály 29 éves bellegelői gazdálkodó és felesége

a búzaföldön agyonverték sógorukat, B. Kiss Györgyöt, aki a búzát el akarta szállítani.

B. Kiss György szinte a felesége szemelátára halt meg. A gyilkosság után Kiss Mihály jelentkezett a mikepéresi csendőrségen, ahol őrizetbe vették. U. Vincze József csendőrtörzsrörmester azonnal kiszállott a helyszínre és bevezette a nyomozást, melynek során Kiss Mihályt is elfogták. A két gyanúsított beismerte, hogy együttesen verték agyon sógorukat, aki jogtalanul akarta elvinni a föld termését.

A debreceni vizsgálóbíró Kiss Mihályt és feleségét kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezte, az ügyészség pedig

szándékos emberölés büntette miatt emelt ellenük vádat.

Az érdekes bűnpert kedden tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Tóth Kálmán tanácselnök büntetőtanácsa. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, a vádlottakat dr. Aczél Jenő védte, míg a sértett özv. B. Kiss Györgyné képviselőjében dr. Mitrovics Tibor jelent meg a tárgyaláson, mely iránt rendkívül nagy volt az érdeklődés.

A gyilkos házaspárt szuronyos fogházörök vezették elő. Közben felvonult a tanuk nagy serege.

A GYILKOS GAZDALKODÓ A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT

A bűnpert során betekintést lehetett nyerni a földimádó magyar parasztok lelkébe, akik a földért annak terméséért, az »életért« még a gyilkosságtól sem riadnak vissza. A pörösködő atyafiak véres drámája elevenedett meg a bűnpert kapcsán.

A kihallgatás alkalmával Kiss Mihály elmondotta, hogy 29 éves, bellegelői gazdálkodó. Két hold földje és kis tanyája van.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezte ezután Tóth tanácselnök.

— Kissé bűnösnek, de nem szándékosan tettem, ami történt — felelte a vádlott Kiss Mihály. Előadta, hogy szülei halála után hat hold föld maradt háromjukra.

Előbb három részre osztották az örökséget, majd amikor egyik leánytestvére elhunyt, ismét osztzkodásra került a sor. A föld egy részét Kiss Mihályné, a másik részét pedig életben maradt testvére, B. Kiss Györgyné kapta. 1933-ban bérleti szerződést kötöttek egymással, de

B. Kiss György a szerződésben meghamisította a dátumot, mire ő pert indított a sógora ellen.

A járásbírószágon meg is nyerte a pert s 1935 május 1-ével B. Kiss Györgyék kimozdították a tanyából, ahová aztán ő költözött be. A sógora azonban az ő földjét bevettette búzával. Erre vonatkozóan úgy egyeztek meg, hogy ő megfizeti B. Kiss Györgynek a munkabért és a vetőmagot s a búzatermés az övé lesz.

— Mi történt a kérdéses napon? — kérdezte az elnök a vádlottat.

— Az egyezés értelmében learattam a búzát és július 3-án délelőtt a termés már keresztekben állott — folytatta vallomását a vádlott. — En a szomszédban arattam Kovács Sándornál, amikor a feleségem a délelőtti órákban átjött azzal, hogy a sógor délután el akarja vinni a búzát. Azt is elmondotta az asszony, hogy

a sógor nekiment, megpofozta és fojtogatta...

Ekkor én felmentem a csendőrségre, ahol bejelentettem, hogy a sógorom el akarja vinni azt a búzát, amelyre már megegyeztünk. A csendőrségen azt mondták, hogy majd délután kimegy ügyis egy járőr, majd az intézkedni fog.

HALÁLOS PARBAJ AKÁCFADORONGGAL ÉS VASVILLÁVAL

— Délután egyszer csak azt mondja a feleségem, hogy »Te Miska, jön már a sógor!...« Erre én felvettem egy pálcikát...

Az elnök közbeszólt:

— Melyik volt az a pálcika?

Erre az altiszt felmutat egy karvastagságú dorongot.

— Igen, ez volt — mondja halálán a vádlott. — A feleségem is felvett egy pálcát. A sógor Fodor János szekeren jött s vele volt az asszony is, az én hugom. Odamentem Fodorhoz és így szóltam

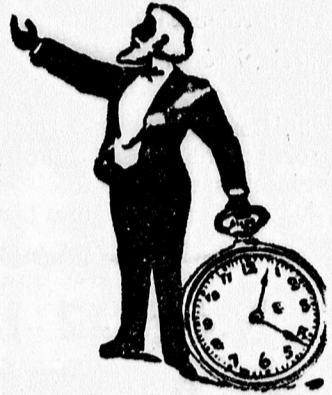
hozza: »Alljon meg, Fodor szomszéd, míg meg nem jön a csendőrség!« Közben B. Kiss György leszállt a szekérről s egy vasvillát

Pigniczky István

cronometer és műórás.

A szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanítványa

s 12 évig előrendű szakmunkása volt. ALAPÍTTATOTT 1912. ÉVBEN. Csakis szolid, finom órák raktára. DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 12. SZÁM.

szorongatott a kezében. A felesége szintén leszállt, de távolabb állott meg. A sógor fenyegetően közeledett felém az ütésre emelt vasvillával. Ekkor én elhajítottam a pélcát,

alája ugrottam a vasvillának és lefogtam a sógor karját, mert féltem, hogy szétesapja a fejemet.

Közben ütest kaptam a karomra, mire elkaptam a villát, a sógor pedig lenyomtam a földre.

— Dulakodtak is egymással? — kérdezte az elnök.

— Dulakodtunk... Hol én voltam felül, hol ő. Ekkor a feleségem is odajött és az akácfadoronggal

ember volt. Kiúrtással fenyegetőzött. Engem is többször megfenyegetett, hogy elbánnik velem.

— Erről maga nem tett említést sem a csendőrség, sem a vizsgálóbíró előtt.

— Pedig ez az igaz... Az anyám nem is akarta hozzáadni a hugomat és egy alkalommal ki is zárta a házból B. Kiss Györgyöt, aki erre rájuk lött... Én az istállóban voltam ekkor és rám is lött. A hugom aztán elszökött hazuról és a felesége lett.

A FELESÉG VALLOMÁSA

Ezután Kiss Mihályt hallgatta ki a törvényszék. A vádlott

Fáradjon el a KLEIN Divatházba

mert őszi ruhaszükségletét divatos, szép és elsőrangú anyagokban (nem parthie áruból) hallatlanul olcsón szerezheti ott be.

SLÁGERCIKK, MIG A KÉSZLET TART

Tiszta gyapju ruhaszövet P 1.88.

többször rávágott B. Kiss György fejére.

Mikor láttam, hogy annak kicsattan a fejbőre és előnti a vér, felugrottam.

Tovább nem akartam bántani... De ekkor a sógor is felállott és megint felkapta a vasvillát, mire én kiesavartam a kezéből.

Tóth tanácselnök figyelmeztette a vádlottat, hogy előző vallomásaiban azt mondotta, hogy B. Kiss György a földön megszédült s ekkor engedte el. Ha megszédült, — semmiesetre sem ugorhatott fel ismét verekedni.

— En nem tudom, hogy történt, de felugrott és meg akart ütni. Ekkor kaptam el a villát és kétszer fejbévágtam, mire ő bebukott a kukoricásba.

— Többet nem ütöttek rá?

— Nem... A kukoricásban már nem bántottuk. Fodorék közben elhajítottak a szekérről.

HUSZONÖT ÜTÉS AZ ALDOZAT FEJÉN

— Ezzel szemben adatok vannak

asszony általában ugyanúgy mondta el a véres drámát, mint a férje.

— En nem akartam megölni B. Kiss Györgyöt — vallotta Kiss Mihályné. — Ő előbb megütött engem, mikor délelőtt azt mondtam neki, hogy a búzát nem viheti el.

— De miért bántotta maga is a sógorát, mikor láthatta, hogy a férje is el tud vele bánni? — kérdezte az elnök.

— Amikor ott dulakodtak a földön, nem tudtam, hogy mi történik.

Nagyon megzavarodtam, fel-

Kis rezi — olcsó árak Szövet, flanel, selyem

Béke Áruházban

Szent Anna ucca 3.

legolcsóbb,

Jókai Mór örökbecsű regénye

A CIGÁNYBÁRÓ

Johann Strauss remek operettzenéje

RENDEZTE: KARL HARTL

FŐSZEREPLŐK: ADOLF WOHLBRÜCK-HANSI KNÖTECH FRITZ KAMPERS-GINA FALCKENBERG

Pentektől, szept. 20-tól a Vigszínházban

Rádiókészüléket bemutat

Borka és Bíró
Villanyserelés Kossuth utca 8 sz.

tettem az uramat.

Az nem igaz, hogy a kukoricásban is ütöttem volna.

AZ ORVOSSZAKÉRTŐI VELEMÉNY

A bíróság meghallgatta dr. Orsós Ferenc egyetemi orvosprofesszor és dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos szakvéleményét. Az orvosi szakvélemény szerint B. Kiss Györgyöt a fejen 25 ütés érte,

melyekből 17 feltétlenül halálos volt.

A holttesten összesen 34 ütést állapítottak meg. Az áldozat egyik karja el is volt törve.

A törvényszék számot tanut hall-

gatott ki, köztük Vincze József csendőrtörzsörrmestert, aki elsőnek vezette be a nyomozást. Az elhunyt özvegye, B. Kiss Györgyné terhelően vallott a vádlottakra, de vallomásaiban ellentmondás volt. Fodor János vallomása szerint a verekedést nem B. Kiss György kezdte, hanem Kiss Mihály támadt neki és a torkát akarta megfogni. Ezzel szemben vannak tanúk, kik azt vallották, hogy B. Kiss már régebben is megfenyegette a vádlottat és a gyilkosság előtti éjszakan az asszony alig tudta visszatartani a férjét, hogy el ne menjen a sógorához, akit állítólag meg akart ölni.

A törvényszék az esti órákban elnapolta a főtárgyalást azzal, hogy bizonyításkiegészítést rendelt el. Még két tanut fognak kihallgatni. A legközelebbi tárgyalás szeptember 25-én lesz.

Még 12 holttestet találtak a román rablógyilkos régi lakásán

Büntársa egy nő volt, aki az uccáról csalogatta be az áldozatokat.

Bukarest, szeptember 17. A hat ember meggyilkolásával vádolt Teaciu rablógyilkos ügyében váratlan fordulat történt. A vizsgálat során megállapították, hogy a gyilkossal együtt élt egy Ciurlea Helén nevű uccai nő, akit a rendőrség szintén letartóztatott.

A leány hosszas faggatás után előadta, hogy mind a hat embert, akiknek holttestét a lakásuk padlója alatt megtalálták a férfi gyilkolta meg és ásta el.

A leány az uccáról csalogatta be a kiszemelt áldozatokat, akiket azután a barátja szokatlan kegyetlenséggel gyilkolt meg és rabolt ki.

Teaciu kivitték a helyszínre,

ahol bevallotta tettét, sőt azt is beismerte, hogy régebbi lakásán még 12 gyilkosságot követett el és holttestet ástott a padló alá.

A rendőrség a tizenkét holttestet a megadott helyen valóban meg is találta.

A rendőrség azt hiszi, hogy nem közönséges rablógyilkossággal, hanem a kéjgyilkosság egyik fajtájával áll szemben Erre vallanak a gyilkos vallomásai is a gyilkosságok részleteiről. A vizsgálat tovább folyik, mert azt hiszik, hogy az utóbbi évek során elkövetett hat gyilkosság, amelynek tetteseit még nem sikerült kinyomozni, mind Teaciu lelkiismeretét terheli.

Grieger Miklós a bíróság elé került Ottó királyfi fényképei miatt

Eles összetűzés az ügyész és Grieger között.

Budapest, szeptember 18. A pest-vidéki törvényszéken vádlottként szerepelt ma Grieger Miklós volt országgyűlési képviselő, továbbá Farkas Károly tincei plébános és Benyák Sándor tincei cipész. Az ügyészség mindhármójuk ellen

választási visszaélés vétsége és sajtórendőri kihágás miatt

emelt vádat, mert a legutóbbi országgyűlési képviselőválasztások alkalmával Ottó királyfi ábrázoló nyomtatott fényképet terjesztettek engedély nélkül, a fénykép alá a következő Bánk bán idézetet nyomtatták: „Isten nem végít a felkent királyok ellen”.

Grieger Miklós és vádlottársai tagadták bűnösségüket. Ők nem nyomtatványt, hanem csak levelezőlapot terjesztettek és nem tudták, hogy ezzel választási vétséget követnek el.

Oláh János ügyész vádbeszédében többek között a következőket mondta:

— Papi embertől nem vártam volna olyan védekezést, hogy megtagadja azt amit tett.

Az ügyésznek erre a kijelentésére Grieger Miklós felugrott és az ügyész emelvény elé menve emelt hangon kiáltotta:

— Kikérem magamnak, hogy az ügyész úr sértegessen!

A tanácselnök csendre intette Griegert, aki erre a bíróság felé fordul-

va mondotta:

— Kikérem magamnak, hogy papi mivoltomban sértő kifejezésekkel illessen az ügyész úr. En nem a királyi ügyész úrtól fogok bátorságot tanulni.

A védőbeszéd után a bíróság mind három vádlottat bűnösnek mondotta ki a vádbeli cselekményekben és őket fejenként 30—30 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette.

— Büszke vagyok erre a büntetésemre — jelentette ki Grieger Miklós és megnyugszom benne.

A másik két vádlott is tudomásu vette az ítéletet, az ügyész azonban súlyosbírást fellebbezett.

Lapunk olvasói

2 pengős ár helyett 50 fillérért megkaphatják kiadóhivatali pénztárunkban

Frimmer Pál:

Haldoklik a vén eperfa

című ifjusági novella kötetét.

Már csak néhány példány rendelkezősre.

119 ezer pengős vitás összeg a tüzkárosult falusiaknak és a nyomorgó művészeknek jut

Budapest, szept. 17. A Magyar Nemzeti Bank üzletvezetősége és néhány budapesti pénzintézet között véleményeltérés támadt az iránt, hogy kamatelszámolásból kifolyólag 119.945.50 pengő a Magyar Nemzeti Bankot, vagy ezeket a budapesti pénzintézeteket illeti-e meg. Dr. Imrédy Béla a Magyar Nemzeti Bank elnöke, akinek döntését a budapesti pénzintézetek kikérték, azt a javaslatot tette, hogy a budapesti pénzintézetek járuljanak hozzá ahhoz, hogy a vitás kérdés eldöntése helyett a szóbanforgó összeget egyes közelebből meghatározott közcélokra fordítsák. A budapesti pénzintézetek ezt a javaslatot készségesen magukévá tették. Ennek folytán a Magyar Nemzeti Bank elnöke a mai napon értesítette Kozma minisz-

tert, hogy 75.000 pengőt rendelkezésére bocsát abból a célból, hogy azt a nyári szárazság idején faluhelyen dult tüzvész károsultjainak segítésére fordítsa, 30.000 pengőt pedig dr. Hóman Bálint miniszternek ajánlott fel művészeti és irodalmi célok támogatására, első sorban a művészek és írók nyomorának enyhítésére.

A miniszterek a Magyar Nemzeti Banknak és a budapesti pénzintézeteknek ezért az együttes adományért meleg köszönetüket fejezték ki. A vitatott összegből még fennmaradó 5940.50 pengő a Magyar Nemzeti Bank és a TEBE együttesen a magyar viszonyokat szem előtt tartó banktechnikai kézikönyv megírására pályadíjként fogja kifizetni.

A felesleány holttestét talált a lakásban

Gyomorrákja miatt felakasztotta magát egy asszony a Késes uccán. — Az öngyilkosság után a zsinog elszakadt és az asszony holtteste leest.

Kedden reggel megrendítő öngyilkosság történt Debrecenben. A Késes uccán 49. szám alatt öngyilkossági szárdékből, a kamara ablakának a keresztfájára

felakasztotta magát Szabó Gáborné, született Baranyai Róza és mire rátaláltak már halott volt.

Szabó Gáborné már évek óta a Késes uccán 49. szám alatt lakott. Férjétől különváltan élt s mint alkalmi munkás kereste meg a kenyerét. Vele egy lakásban lakott a leánya, annak férje és az unokahuga. Az utóbbi időben Szabóné sokat panaszkodott a gyomrára.

Az orvos megállapította, hogy gyomorrákja van.

Az 56 éves idős asszonyt nagyon elkeserítette a betegsége, de rokonai nem is gyanították, hogy öngyilkossági

tervel foglalkozik.

Hétfőn este mindnyájan lefeküdtek. Szabó Gáborné a korahajnali órákban, anélkül, hogy a lakók közül bárki is észrevehette volna, kiment az éléskamarába. Itt zsinogot hurkolt a nyakára

azután az ablakfára felkötötte magát.

A szerencsétlen asszonyt úgy látszik nem bírta a zsinog. Egy darabig még ott esüngött az ablakfán, aztán a zsinog elszakadt és a már halott Szabó Gáborné leest a padlóra.

A tejkihordó azonnal fellármázta a házat. Előjöttek az elhunyt rokonai is, de segíteni már ők sem tudták. Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Szabó Gyula rendőrkapitány szállott ki a helyszínre a hatósági orvossal. Miután kétségtelenül megállapították, hogy öngyilkosság történt, a királyi ügyészség Szabóné eltemetésére az engedélyt megadta.

A községháza előtt akasztotta fel magát, mert adóba letiltották járandóságát

Egy rágalmazási per háttérre.

Különös öngyilkosság epilógusa játszódott le tegnap az egri törvényszék büntetőtanácsa előtt. A hevesmegyei Boconád községben, Krizsán Ignác dohánkertész felakasztotta magát a községháza előtt álló hatalmas gesztenyefára, szemben a községi jegyző ablakával. Az öngyilkos azért menekült a halálba, mert hattyúcsa adójával teljesen élelem nélkül maradt, utolsó reményességét, 128 pengő dohány járandóságát pedig adóhátralékba letiltotta Novák Emil községi főjegyző, Gosztonyi Sándor földbirtokosnál, aki be is fizette a letiltott összeget a községházán.

A hulla sokáig ott lógott a községháza előtti nagy gesztenyefa ágán, mert a főjegyző nem engedte levágni a kötélről, míg dél tájban Hevesről meg nem érkezett a halottkém-orvos, továbbá a csendőrség.

Boconád község nyugalmazott főjegyzője, az ősz Kasziba Károly a letiltás és az általa bekövetkezett öngyilkosság feletti felháborodásában levelet írt Novák Emil főjegyző ellen He-

ves vármegye alispánjához és Gosztony Sándor boconádi földbirtokoshoz. A levélben olyan sértő kitételek voltak a főjegyzőre, hogy az feljelentette Kasziba Károlyt, aki ellen hatóság elleni rágalmazás vétsége címén Bünyvadi eljárás indult. Az ügyben most tartott főtárgyalást az egri törvényszék és felmentette Kasziba Károlyt, mert megállapította, hogy a levél nem hivatalból üldözendő, hanem közönséges rágalmazást tartalmaz, ezért pedig a sértett nem kívánta a megbüntetését. A főjegyző egyébként a letiltásnál szabályszerűen járt el. Az ügyész fellebbezett a felmentés miatt.

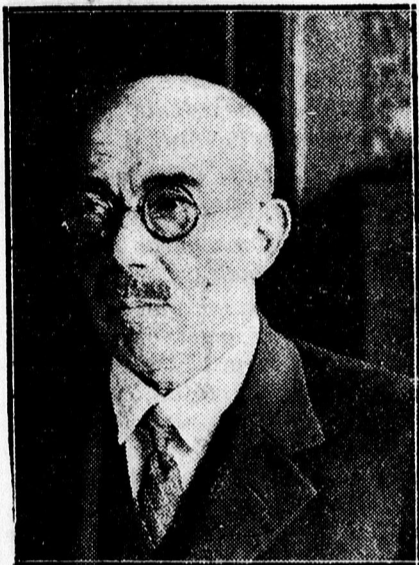
METEOR MOZI MŰSORA

SZERDÁN két és félórás műsor! Csak felnőtteknek: TING TAO TÖRE. Izgalmas bűnügyi dráma Victor Yvory főszereplésével. — Megelőzi PÁNIK A HAJÓN. Chester Morris vigjátékszlágere. Előadások kezdete félhét és kilenc órákor.

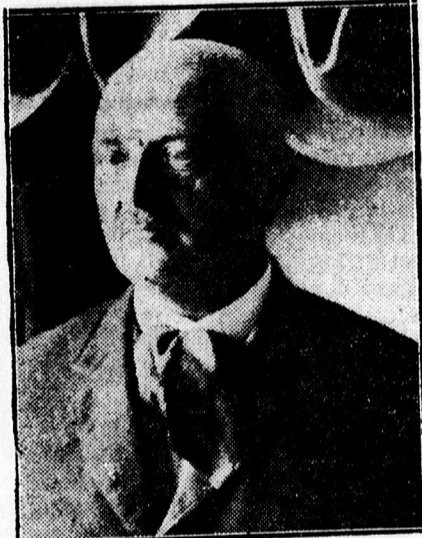
A Pallagi Gazdasági Akadémia tanévnyitó ünnepélye

Dr Juhos Lajos, az új igazgató aktuális gazdasági kérdésekről.

A Gazdasági Akadémia kapui ismét megnyitáltak. A megnyitó ünnepélyes keretek között zajlott le. Az idei tanévben foglalta el a helyét az intézet újonnan kinevezett igazgatója, dr Juhos Lajos, ki az évnyitón ősi szokás szerint egy dőszzerű kérdést vetett fel, mintegy ezzel is igazolni akarva azt, hogy az Akadémia egész oktatásával a

Dr Juhos Lajos gazd. akadémiai igazgató.

Dr Halász Miklós gazd. akadémiai tanár, kormányfőtanácsos.

gyakorlati élet talaján kíván mozogni. Dr Juhos igazgató mély szaktudásról tett bizonyosságot, mikor a ma felmerülő számos probléma közül az irányított gazdálkodásnak, vagy tervezőgazdálkodásnak a kérdését ragadta ki az úgynevezett parasztgazdálkodás szemszögéből nézve. *Miként kell és miként lehet egészséges parasztszótályt teremteni és annak fennmaradását biztosítani?* Ez a kérdés szoros vonatkozásban áll a gazdasági válság elleni küzdelemmel nálunk is.

Az igazgató 275 dunántúli községben vezetett számtartási adatok alapján állapította meg a gazdasági jóvedelmezőség katasztrófális nagy bajait, melyek *teljesen lehetlenné teszik az új tőkegyűjtést és a javulásra egyre kisebb reményt nyújtjanak.* Hangoztatta a segítség legkézenfekvőbb módozatait, az okos árpolitikát és a teherrendezés sürgősségét. A kartellek

ellen szigorúan végrehajtott kartell törvényeket sürgetett, kutatta az elbírhatatlan árdragulás különféle okait és hangoztatta, hogy a gazda soha sem volt kapzsi és kielégíthetetlen, mindig csak méltányos árakat kívánt. Minden elhajtástól mentes mezőgazdasági termelő politikát kell folytatni. Biztos termelő egzisztenciákat kell teremteni és úgy termelésünk, valamint kivitelünk formáit a változott viszonyokhoz simítsuk.

Egészséges, tetterős, képzett parasztszótályt kell teremteni és annak fennmaradását biztosítani. Annál is inkább, mert mezőgazdasági területünk 52 százaléka van a száz katasztrális holdon aluli kisgazdák kezén.

A parasztgazdálkodás meglehetősen elhanyagolódott. Termésho-

zamai még mindig 25 százalékkal maradnak el a nagybirtok terméshozamai mögött. Még ma is százazrek vannak, akik műtrágyát, abrakot sohasem használnak, rosszul szántanak, vetnek és akiknek az okszerű takarmányozásról halvány sejtelmük sincs és ezernyi elemi hibát csinálnak. Gazdaságpolitikánk legfontosabb feladata a parasztgazdálkodás emelése. Végül hangoztatta, hogy a jövőben a szövetkezeti gondolat terjesztésére nagyobb súlyt kell helyezni.

Megemlékezett azután dr Juhos Lajos dr Ruffy Vargha Kálmán igazgató nyugalomba vonulásáról. Részletesen ismertette Ruffy Vargha érdemeit, melyeket a Gazdasági Akadémia fejlesztése körül szerzett. Megemlékezett dr Halász Miklós akadémiai tanár jól megérdemelt magas kitüntetéséről is. Végül a hallgatóságot a vallásos, erkölcsös, hazafias életmódra és viselkedésre, szorgalmas és fegyelmezett magatartásra intette. Ezután az új iskolai évet megnyitottak nyilvánította.

A megnyitón Puskás Károly akadémiai tanár tartott igen értékes előadást a dohánytermesztés kérdéséről.

DR VASS KÁROLY.

volt s mint ilyen szívesen fogadták munkacerejét a kolozsvári »Ellenzék« című lapnál, ahol éjszakai gyorsíró munkatársként alkalmazták. Később, amikor Debrecenbe került, szintén érvényesítette kitűnő gyorsírói képességét s mint okleveles gyorsírás-tanár értékes gyorsírógárdákat nevelt őt esztendőig tartó tanári működése alatt ugy a fiú és női felkereskedelmi iskolában, mint a női kereskedelmi tanfolyamon és a polgári fiúiskolában.

Dr Vass Károly 1929 tavaszán nagy tanulmányutat tett a város érdekében. Akkor volt a város nemzetközi kongresszusa Szévíllában, ahol minden város képviseltette magát. Debrecen részéről dr Vass Károly jelent meg a nagygyűlésen. Ugyanakkor Franciaországban is nagy tanulmányutat tett.

Dr Vass Károly értékes működése felsőbb helyen is méltánylásra és elismerésre talált. Mint a katonai ügyeket intéző tanácsnok a honvédelmi minisztertől több ízben elismerést kapott, a népjóléti miniszter pedig a munkásbiztosítónál teljesített miniszteri biztosi munkájáért részesítette kitüntető elismerésében.

Az évtizedeken át tartó munka, amely különösen az utóbbi években vált igen súlyos teherre a köztisztviselő számára, sajnos, erősen érintette dr Vass Károly idegzetét is. Kifaradt a hajszas munkában, mert olyan férfiú volt, aki egész életét a munkának, hivatali teendői pontos és lelkiismeretes ellátásának szentelte. Minden ügyet, amit akár az előkészítő bizottságokban, akár a kis- és közgyűlésen referált, tökéletesen ismert minden részleteiben.

Vass Károlyt, mint főnököt szigorú, de igazságos embernek ismerték. Egyébként a közönség tagjai közül is személyválogatás nélkül szívesen segített mindenkin, ahol csak tudott.

Dr Vass Károly február 1-től kérte nyugdíjaztatását, addig azonban betegállományban marad.

Dr Vass Károly főjegyző nyugdíjazását kérte

Debrecen sz. kir. város tisztikara, amely az utóbbi időben több értékes tagjának munkásságát veszítette el, ismét megfogytakozott egy kiváló köztisztviselővel. Dr Vass Károly főjegyző kedden délelőtt báró Vay László főispán kezébe adta nyugalomba helyezése kérését.

A hír első hallásra alig hihető, hiszen dr Vass Károly még csak 46 éves, munkaképességének és munkakészségének teljességében van. Igaz, hogy jelenleg betegállományban van, de talán ez még nem lenne ok a nyugalombavonulásra. Más tisztviselőkkel is megesett már, hogy az éveken át tartó idegfeszítően nehéz munka nagyobb megerőltetéssel járt, esetleg egészségi állapotában lényeges rongálódást is idézett elő, de ha szükséges huzamosabb ideig tartó betegszabadság, talán ismét szolgálatképessé tenné s nem veszítené el a város ezt a kiválóan értékes munkását.

Dr Vass Károly 1909-ben lépett a város szolgálatába, két évvel később Domahidy főispán közigazgatási gyakoronkka nevezte ki. Tíz esztendeig dr Vargha Elemér vezetése alatt a jog- és pénzügyi osztályban működött, ahol bőséges alkalma nyílt arra, hogy a város vagyongazdálkodásába bepillantást nyerjen. Ebben az ügyosztályban mint fogalmazó, majd mint negyed- és harmadaljegyző — akkoriban még ilyen is volt — dolgozott.

Fontos szerepe volt dr Vass Károlynak 1919-ben, amikor a román megszállás alatt jogi tanácsadóként működött a román-magyar összekötő hivatalnál, melynek Popovics Gyula volt a vezetője.

Huzamosabb ideig mint polgármesteri titkár is működött és pedig Márk Endre és Csóka Sámuel alatt. Ugyancsak nehéz időben teljesített titkári szolgálatot Rásó István

kormánybiztos-főispán mellett, majd Szomjas Gusztáv főispának volt a titkársa.

Tanácsnokká 1922-ben választották meg, a helyét minden pozícióban kitűnően megálló tisztviselőt. Ugyanakkor a főjegyzői hivatal vezetését bízták rá. Megtisztelő és szinte kitüntetésszámbamenő munkakört ruháztak rá 1920-ban, amikor a népjóléti miniszter a régi munkásbiztosító pénztárhoz miniszteri biztossá nevezte ki. Ebben a minőségében voltaképpen előkészítő munkát végzett dr Vass Károly az OTI-vá történt átalakuláshoz.

A következő időszak több nagy alkotásra nyújtott alkalmat dr Vass Károlynak. 1923-tól kezdve két nagy hivatalt bízták rá és pedig a közrendészeti ügyosztályt és az elsőfokú hatóság vezetését. Ugyancsak 1923-ban alkotta meg dr Vass Károly a szervezeti szabályrendeletet, amely ma is életben van. Amikor pedig Debrecenben dr Vásáry István egyik leghevesebb alkotása: a Köztemető létesítése befejezést nyert, dr Vass Károly főjegyző szervezte meg ennek a nagy intézménynek az adminisztrációját.

Dr Vass Károly ifjúkorától kezdve mintaképe volt a törekvő, szorgalmas, maga erejére támaszkodó embereknek. Már mint jogász megmutatta, hogy a munka embere. Kiváló jó gyakorlati gyorsíró

»Kinesem« zománcozott tűzhelyek »Marabu« szentüzelésű kályhák, »Rekord« kétaknás szénkályhák, »Zephir« világhírű fatüzelésű kályhák, »Titán« és »Viktória« tűzálló zománcozott edény jótállással

Tóth Gyula

vasüzletében szerezhetők be.

Jegenyefák

író: Szalacsy Rácz Imre

Drágaság és megélhetés

— Haj, haj, bizony sok olyan dolgot van máma drága barátom, amit a gyarló emberi elme felfogni nem tud! köszönt reám idősebb barátom s már az arcán látom, hogy itt ismét panaszkodni fog.

— Bizony, bizony, — sópáncsoltam én is, mint aki semmiképpen sem akart elmaradni a panaszkodási tehetségben.

— Mert tudja, máskor is volt már nehéz esztendőnk!...

— Azt elhiszem!...

— Sokkal nehezebb esztendőket éltem én már át, csak képzelje el pl. a háboru negyedik esztendőjének telét!...

— El tudom képzelni, volt hozzá szerencsém!...

— No lássa, de akkor háború volt s mit tagadjuk, nincs itt mit csúfítani, csavarni a dolgokat, volt pénz hozzá. Még ma, ma bizony ez az, amiből legkevésbé van. Mert mi történt? Egyszerűen az, hogy sorozatosan kezdtünk tönkre menni. Először a gazdák, bizonyára azért, hogy irigykedhessenek reánk fixfizetésű tisztviselőkre!...

— No, no, inkább a fagykár, aszálykár meg más efféle miatt mentek azok tönkre! — fojtam el tréfáló kedvét barátomnak.

— Hát jó, mondjuk azért mentek tönkre, de tény, hogy nagyon mentek irigykedni reánk. Aztán jöttek az iparosok. A kartellek, a

trösztök egyenesen megfojtották a kézműipart és a kisipart. Deszka, bőr s minden anyag úgy megdrágult, hogy egymás után hervadtak le a tegnap még szépen virágzó iparok. No most aztán jöttünk mi, fixfizetésű tisztviselők, magán- és köztisztviselők. Egymásután estünk át a fizetésleszállításon s ma ott vagyunk, hogy tulajdonképpen sehogy se vagyunk s egyenesen csoda, miből és hogyan tudunk megélni. Itt mindenki elvesztette a jövedelmét, keresetét, bevételét és fizetése jó hányadát, ellenben a közszükségleti cikkek gyorsvonati tempóban emelkedtek és emelkednek még ma is. Ez az esztendő olyan volt, hogy már a kezdetek kezdetén bajok voltak. Aztán jött a sorscsapásokkal telített nyár s a piac olyan árakat produkált, amire a legnehezebb időkben se volt példa. A legtöbb árunak száz százalékos áremelkedése van, de soha se kérdezte meg senki, hogy miből és hogyan teljesítse az ember a legszükségesebb vásárlási kötelezettségeit...

— No igen, ez bizonyos, hogy nehéz esztendő van, — próbálom csilapítani felhevült barátom, aki azonban egyszerűen leint.

— Nehéz, türehetetlenül nehéz esztendő. És most képzelje el a megcsökkent jövedelem mellett a szeptembert. Van olyan család hála Istennek nem is egy, ahol két, három, sőt négy gyerek jár iskolába. Azoknak cipőt, ruhát venni. Beiratás, tandíj és könyv. Csak képzelje el, a redukált könyvárak mellett még ma is vannak iskolák, ahol egy gyerekeknek a könyvszükséglete megközelíti a hetven, nyolcvan, sőt száz pengőt. De mondja meg, miből teljesítik ezek a szülők ezeket a fizetményeket. Mert csak nem akarja azt mondani, — vitázik

Bölcsőtől az iskoláig

mindenféle ruházati cikket legolcsóbban szerezheti be a

Gyermekdivatházban

megyeházzal szemben.

velem, — hogy ezzel is szelektálni akarnak. Ez azt jelenti, hogy akiknek pénze van, az tanulhat, azt taníttathatják akármilyen szellemi felkészültsége lett legyen is, de a szegény ember, a gyér fizetésű és minimális jövedelmű családok gyermekei, ha még egyszer olyan okosak és eszesek is, nem tudnak tanulni!...

— Hiszen vannak tandíjmentesek, segélyezések s más efféle, — szólók erőltetően.

— Persze, azok is vannak, de a többség mégis csak azokból kerül ki, akiknek maguknak kell állniuk minden költséget. Tudja, hogy egyenesen a csodával határos az, amit itt családok, szülők véghez visznek. Bámolni, csodálni kell azt az emberfeletti küzdelmet és minden erőt és idegeket próbára tevő életet, ahogy ezek a szegény emberek küzdenek a holnapért, valljuk be, nem sok reménységgel...

— Még se lehet és még se szabad ilyen keserűen felfogni a mai életet, hiszen átmeneti időköt élünk!...

— Igen, mindig ezt mondják és ezt hangoztatják közel egy évtized óta, de ki hiszi el ma már ezeket a dajkameséket. Mikor leszállították a fizetéseket először, akkor is azt mondták, néhány hónap, de legfeljebb egy esztendő s visszatér a jó

világ. Mikor azt hittük, hogy lejjebb nem eshetünk, akkor azt hirdették, hogy most vagyunk a mély ponton, de már emelkedünk, nagyon szépen emelkedünk... És képzelje, ez az emelkedés olyan, de olyan szűdületes, hogy sokan itt hagyjuk az irhánkat ebben az emelkedésben, ha valami megváltás, valami segítség nem érkezik, amire különben semmi kilátás nincs!...

Legkönnyebb ilyen vészmadarasdit játszani, mindenbe belekötöni, mindent felülbírálni, de mondja meg, hogy milyen úton, módon lehetne segíteni. Hibát találni könnyű, de mondjon módokat, melyek segíthetnének.

— Az nem az én dolgom, azon törjek a fejüket, azok, akiket azért fizetünk. Diplomáták, politikusok. Ennyit elvárunk tőlük, ezt el kell intézniök, ha nem akarják, hogy mindannyiunk bőre a száritóba ne kerüljön. Elvégre az állam gondoskodni tartozik azokról, akik az államot alkotják, tehát rólam és mindenkiről!... Lássa, jegenyefák, szép kis jegenyefák ezek mindannyiunknak a háza előtt s hogy nőnek, hogy emelkednek ezek a pogány árak az évig, egészen az évig s nincs, aki megálljt parancsolhatna nekik!...

HAZUDTOK

— Regény —

Író: BOT ANDOR

(9. folytatás.)

— Mert igazi tehetség, fiatal és szép... Nem engedik az öreg, viharos multú vénnek... Mind mehetne a sülyesztöbe...

— Lehet... de elvégre én mégis azt mondom, egyszer győznie kell az igazságnak...

— Hát nálatok mi újság? Mi van az öregeddei? Veráról úgy beszélsz, mintha már a mostoha anyád volna...

— Bizony, — eloltotta a villanyt... Aztán csak pár szóval felelt:

— Nincs semmi. Vera ott van a klinikán, dolgozik, könyvel, gépel. Az apám titkárnőjének nevezik, a többit a fantáziádra bízom... ki nem mondhatok róla semmi rosszat, az emberek feltesznek róla mindent. Az apám, látom, bolondul utána s talán éppúgy szereti, mint egyszer az édesanyámat!...

Valamit magában tartott, nem tudta nevével nevezni a dolgokat, de érezte, hogy Vera érdeklődött iránta kezdettől fogva.

Elkomolyodott, és elhallgatott... Géza, már javában horkolt, ő még egyre gondolkodott és idézte a karácsonyi rövid otthonléte emlékeit, tapasztalatait.

— Milyen furesa is ez az élet — szakadt ki belőle a sóhajtás, aztán ő is tovább álmodta a mindennapi események zürzavaros, öszszefüggéstelen történetét.

Mikor másnap javában tanította az első éves színi növendékeket Szentesi helyett, a debreceni gyorsról leugró kamásli, jól öltözött színész professzor ott állt a pályaudvar egyetlen virágüzlete előtt:

— Á, a kis Sáríka, még mindig itt!

— Jó napot kívánok, nagyságos úr, tetszik parancsolni?

— Hát ismer-e még kislány?

— Óh, hát hogyné...

— Na mi újság, vittünk-e azóta sok szép virágot a színházba?

— Hála Isten, elég gyakran. De a nagyságának, a Török Kató kisasszonynak nem...

— De most viszi — remélem?!

— Ha tetszik parancsolni!

— Hát mi van Sáríka, milyen virág a legszébb ebben a szegény kis putikban. Tudja, csak azért veszem, mert így ketten is örülnek neki: ő és maga! Aki kapja és aki viszi!

— Hát ez igaz! Jó ember a nagyságos úr...

— Ami a virágot illeti, rózsá, székfü orchidea...

— Na, magára bízom... aztán vigye személyesen, nem szólni egy szót se... ki küldte...

— Tudja azt a Török Kató kisasszony én nélkülilem is!

— A viszontlátásig... az elszámolásig... — letette a pénzt az üvegfalon belül a kis ablakon keresztül...

Radák Sáríka boldogan eszúztatta a pénzt a zsebibe... — Ép jókor — a fiúk közül egy az érettségire készül, nem győzi pénzzel az anyjuk... s ami a fő, ma megint a színpadon botorkálhat... a színpadon!

Két és fél éve kötözte, öntözte a pályaudvaron virágos üzletének nem mindig gazdag virágállományát. A tulajdonosné egy felügyelő özvegye bérelte a vasúttól az üzletet s jó ideje szinte magára hagyta a nap legnagyobb részében. Az özvegynek volt egy kis háza is, szeretett még társaságba és a körzón is járni s egészen megbízott Sáríban. A vevők jórésze az elutazók kíséretéből telt ki s a forgalmasabb órákban az özvegy is ott volt az üvegalakban, olvasott, vagy a vasutasok köszöntgetéseit és udvariaskodásait fogadta.

Sáríka komolyan vette az üzletet és főként a napi egy pengő fizetést; sokszor az ajándékok se maradtak el, főképen a színháznál. Hol a gázsit sokszor részletben is alig kapó színésznők grófnői jóakarattal és ajándékokkal

vették át tőle az udvarlók virágait. Ha más nem, egy potyajegyet mindig kapott, így lassan ő volt a »Csokonai Színház« legbuzgóbb látogatója. Egyik-másik darabot már szinte kívülről ismerte. De legszívesebben Török Kató öltözőjébe szeretett kopogtatni. A fiatal színésznő nagy jóakarója volt a kis virágos Sáríkáknak. Így is szólította: Na itt vagy már megint kis virág! Itt bizony — melegegett föl lassan ő is, mert a látóhatáron megint megjelent valaki!

Török Kató sokszor elbeszélgetett vele, kikérdezte minden dolgát, kinek a lánya, hány testvére van s szinte már ismerte a leányt kívülről-belülről. Lassan megszerette, hiszen minden jövedele örömet jelentett számára, s valami mélyebb érzést érzett iránta.

Olyan vagy itt, mint az élő virág a sok esinált, mesterséges, vászonra festett között. Hamis itt az erdő, a hegy, a kunyhó, a kastély, te vagy köztünk a friss, tisztaélet.

— De jobban tetszik a két szemed! Honnan vetted ezeket a nevető játszintszemeteket?

— Az édes apámé is ilyen volt.

— Eridj, nem hiszem, férfúknak nincs ilyen szeme; ilyet csak egy 16 éves leánynak adhat az Isten.

Egyszer-másszor egengedte Sárínak, hogy a színpadon maradjon, amíg jelenése van s a kulisszák közt nézheti a dolgokat.

Ilyenkor volt Sári a legboldogabb s ilyenkor sok baj volt vele otthon, mert nagyon is bőbeszédű lett s a fiútestvérei — csupa fiútestvére volt — lecsapták a könyvet az asztalra: — Ne beszélj már annyit, a fele sem igaz annak, amit kotyogsz. Hagyd már tanulni is az embert. Általában sok baj volt a fiúkkal s bizony egyszer-másszor maga is kiállt velük az igazát bizonyíttatni. Szidta őket, ha az anyjukkal nyelveltek, ha itt-ott kiloptak egy-két huszfillérest a bukcszájából, ha kaparsz-tak a komótjában... S így maradt, vagy inkább beleplántálódott valami fiús, akaratos vonás és természet... (Folytatjuk.)

Panaszok a homokkerti enyvgyár ellen

Hatósági szemle a helyszínen

A Lónyai uca 37. sz. alatti enyvgyár ellen a környékbeli lakosság panaszt emelt amiatt, mert az utóbbi időben az enyvgyártásra használt anyagok és maga az üzem olyan kellemetlen büzt árasztott, ami a körül lakók helyzetét tűrhetetlenné tette.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság korábbi helyszíni szemle után kihágási eljárás terhével olyan kikötések teljesítésére szorította a gyárat, amely előírások lelkiismeretes teljesítése a bajokat orvosolta volna.

Amde, miként az újabb panaszok mutatták, a gyár a hatósági kikötéseket kellő módon nem teljesítette, a kikötéseket elrendelő elsőfokú határozat ellen fellebbezést jelentett be és így a lakosság attól tartott, hogy az elsőfokú határozat esetleg megváltoztatás aa tűrhetetlen állapotokat állandósítja.

Az ezirányú panaszok erőteljes volta arra indította a város polgármesterét, hogy személyes vezetésével a másodfokú döntés előtt újabb helyszínelést ejtsen meg, személyesen is meg akarván győződni az ottani állapotokról, hogy másodfokú döntését személyesen szerzett tapasztalatokra is alapíthassa.

A megtartott szemlén, amelyen dr Vargha Elemér h. polgármester vezetése alatt a rendőrhatalóság részéről Székely József rendőrtanácsos, továbbá dr Láng Sándor tiszti főorvos, dr Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok, Zádor Gyula tb. műszaki tanácsos, Szabó Elek árvaszéki ülnök, mint másodfokú hatósági előadó, valamint az elsőfokú közigazgatási hatóság, mint illetékes iparhatóság képviselőiben Dömsödy Imre hivatalvezető vettek részt, megállapítást nyert, hogy a gyár az előírt kikötéseket jórészt nem tartotta meg, amely körülményből érthető a lakosság panasza.

A szemlén résztvevő főorvos, rendőrhatalóság kiküldött, továbbá a környékbeli érdekelt lakosság képviselőiben megjelent Erdőssy Béla Lónyai u. 41. sz. alatti lakos és dr Hegedűs Jenő ügyvéd, mint a gyártelep képviselője, hozzászólásai után a szemle a polgármester-helyettes azzal a kijelentéssel ért véget, hogy a polgármester, mint másodfokú hatóság, az ügyben döntését közelesem meg fogja hozni.

Dömsödy Imre tb. tanácsnok egyébként megemlítette azokat az okokat, hogy miként adott ki az iparhatóság telepengedélyt erre a helyre. A vonatkozó szabályrendelet előírja azokat a városrészeket, amelyeken bűzös gyártelep nem létesíthető. A szóbanlevő városrész pedig nincs a tilalmazott helyek között. Annakidején az iparhatóság szabályszerű teleptárgyalás és az illetékesek meghallgatása után adta meg az engedélyt. Láng tiszti főorvos szerint a telep ellen közegészségügyi szempontból kifogást emelni egyideig nem lehetett, míg a megfelelő kikötéseket a gyár teljesítette. Mindenesetre most a hatóság alapos vizsgálat tárgyává teszi a homokkerti lakosság panaszát.

ŐSZRE

Selyembélelt nyulszőrkalap 13.80
tartós gyapjukalap 5.50

Frank Edénél Vármegyeház mellett.

Szeptember 28-29

A nagy cserkészünnepély vázlatos programja.

A IX. Cserkészkerület jubiláris ünnepélyével kapcsolatos nagyszabású cserkészbemutatók munkálatai most már a befejezéshez közelednek. A próbákból ítélve valóban eddig még nem látott esemény lesz úgy a stadioni bemutató, mint a kollégiumi táborújság.

A kétnapos ünnepség programjának vázlatát az alábbiakban közöljük.

Szeptember 28-án, szombaton:

Délben a főcserkészek és az országos elnökség érkezése és ünnepélyes fogadtatása.

Délután díszszemle a cserkészparkban, utána riadó a városon keresztül.

Este fél 9 órakor táborújság a Kollégium udvarán, előtte 7 órakor lámpionos, zenés felvonulás a város főbb útjain.

29-én, vasárnap:

Zenés ébresztő a város főbb útjain. Reggel fél 9 órakor istentisztelet a protestáns cserkészek részére a Nagytemplomban, ugyanakkor a róm. kat. cserkészek szent-

misére mennek.

Délután 3 órakor

Bemutató a Stadionban

ezeröttszáz cserkész közreműködésével.

A stadioni bemutató vázlata — nagyvonásokban — a következő: Felvonulás, díszmenet a főcserkész előtt. Óborverés, reggeli-torna (1500 cserkész). Zászlófelvonás. Tűzhelyek felállítása (főzés). Kötélhidverés (5 hatalmas kötélhid). Jeladás (120 zászlóval). Lassózás. Krinolinózás. Ebédosztás (tréfás esajkakoncerttel). Magyar krinolin (500 cserkész). Bicikli karussal. A IX. kerület pilóta-rajának bemutatója. Bumerángozás. Ponyvás repülő cserkész. Levente-cserkészek bemutatója.

Gáztámadás repülőgépről,

gázvédelmi és mentési bemutató. Zászlófelvonás. Táborbontás. Elvonulás.

A stadioni bemutató részletes programját később egész terjedelmében közöljük.

150 kgr. szacharint és 10 kgr. tűzkövet csempészett

Újabb Berger József-ügy a törvényszék előtt. Idegen lakás szekrényéhez saját kulcsa volt, ahová a csomagokat rejtette. — Csempész katonazubbonyban. — Berger a va suti hidon felkapaszkodva adta át a csempészárut.

Hétfőn délelőtt hozott a tábla jogerős marasztaló ítéletet Berger József debreceni kereskedelmi ügynök ellen egy vámmorgazdasági ügyben, kedden pedig a törvényszéken dr Tóth János egyesbíró előtt újabb jövedéki ügyben állott vádlóként. Bergert dr Pényes Jenő ügyvéd védte.

A vádirat szerint Berger a múlt év szeptemberétől ez év elejéig Budapestről 150 kg. szacharint és 10 kg. tűzkövet hozatott Debrecenbe és itt forgalomba hozta.

A tárgyaláson mindent tagadott, vádlott társait ismerni sem akarta, azt mondta, hogy a táblán quasi ártatlanul ítélték el. A szacharint pedig csak a pénzügyőröktől ismeri.

Úveges Sándorné debreceni baromfi és tojáskereskedő, aki azzal volt vádolva, hogy Budapestről szállította Berger részére a szacharint, elmondotta, hogy Berger a vonatban átadott neki csomagokat azzal, hogy ha jön a főkalauz, mondja a magáénak, ha megkérdezik, hogy mi van benne, válaszolja azt, hogy: dióbel, más esetben csokoládé vagy cukorpor. Debrecenben pedig egy hordár mindig átvette a csomagokat.

Úveges Mária, az előbbi vádlott 20 éves leánya, aki szintén vádlott volt, előadta, hogy Berger alias Nagy József egyszer eljött hozzájuk, kivett a szekrényükből egy csomagot, becsavarta egy kendőbe és két pengő ellenében megkérte, hogy vigye el egy helyre az ő kísé-

retében. A közraktárnál egyébként két pénzügyőrt vettek észre, erre Berger eltűnt és a leányt elfogták. Úveges Mária tagadta, hogy tudta volna, mi van a csomagban.

Egy fiatalkorú vádlott, aki összesen 430 gr tűzkövet és 35 kg szacharint hozott Budapestről, elmondta, hogy Berger az utiköltséget és 1 kg. szacharint után 1 pengőt fizetett neki. Bevallotta, hogy Berger adta neki Fehér Mórné budapesti lakos címét, ahonnan a csomagokat Debrecenbe hozta. Elbeszélte, hogy Berger biztatta, ha rajtaesípek:

— Le fogunk tagadni mindent, még a csillagos eget is.

Egyébként nyomozati vallomását kényszer alkalmazásával indokolta. Berger a szembesítéskor megjegyzi, mint általános védekezését:

— Valakivel összetéveszt!

Szücs Sándor debreceni gépész, aki segédkezett az elszállításoknál, előadta, hogy összesen 22,5 kg. szacharint és 7500 drb tűzkövet vitt szét a megrendelőknél. Az ő lakása volt az elosztó hely. A szacharintért kg-ként 50 fillért kapott Bergertől, míg a tűzkőért semmit.

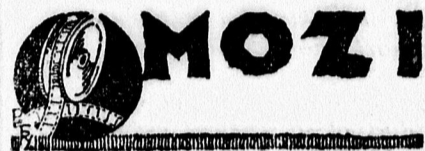
Ezután Andris Zoltán pénzügyőri felügyelő elbeszélte, hogy Szücséknél 2000 drb tűzkövet találtak. Amikor Bergert elfogták a vasúti hidnál, Úveges Mária és a fiatalkorú felismerték benne a zseblámpa világánál „Nagy Józsefet”.

Dull Zsigmond pénzügyőri fel-

vigyázó előadta, hogy Bergert már régen veszedelmes és ügyes csempésznek ismerték csempész körökből. Sokáig azért nem lehetett elfogni, mert nem ő maga vitte a csomagokat. Később azonban azokon az útvonalakon, ahol járt őrszemeket állítottak fel és így sikerült rajtakapni.

Valamennyi vádlott vallotta még, hogy Berger József felesége, férje letartóztatása után megjelent náluk és hamis tanúzásra hívta fel őket. Úvegesnének 400 pengőt ajánlott fel, hogy Mária nevére leánya vállalja magára Berger tetteit. A fiatalkorú vallotta, hogy Bergerné azt mondta neki, hogy a nyomozáskor is tagadni kellett volna, de a tárgyaláson feltétlenül tegye ezt meg. Úveges Mária vallotta, hogy neki is mondta Bergerné, hogy mondja magáénak a csomagokat.

A tárgyalást ekkor a bíró félbeszakította és ennek folytatását szeptember 20-ára tűzte ki.

VIGSZINHAZ

A gályarab

Jó darab. Minden vonatkozásában. Száz százalékosan visszaadja ez a kép a nagy mesemondó, a gyermekek nagy barátja, Dickens álmát. A jó tett elveszi a méltó jutalmát s minden emberi gonoszság mögött ott lappang a jóság egy párányi szikrája s nincs olyan elvetemült szív, melynek ne volna jóságvágya.

A szegény, apátlan kis árva — jól ismerjük, a Pál ucai fiúk Nemecsekje volt, Pip — megmenti egy gályarab életét. Ez a gályarab a távoli Ausztráliában szerencsés fickó lesz, hatalmas aranybányát fedez fel s most mozdul meg a szíve, úrrá nevelteti titkon azt az árva gyermeket, aki vele jót tett. És nemcsak nevelteti, de a messzeségből annyira megszereti, mintha saját édes gyermeke volna. Elhatározza, hogy örökösévé teszi...

S míg erről álmodik, addig valóban gavallér, úr lesz a kis kovácsinasból és szerelmes szívvvel gondolt arra a leányra, akit ezer akadály választ el tőle. Ugy, ahogy azt a nagy Dickens megálmodta. S mikor visszahozza nevelt fia látására öreg, fáradt szíve az egykori gályarabot, szerte foszlik a látszat, a fiú, Pip, megtudja, hogy ki neveltette, ő is megszereti neveltető atyját. Azonban a volt fegyenc ellensége felismeri az üldözöttet, nincs menekvés, meghal anélkül, hogy vagyonnáról rendelkezhetett volna... És az egykori kovácsinas ott áll szegényen, koldus szegényen, míg aztán a szíve szerelme ismét úrrá, gazdaggá s férjévé teszi...

Ez a darab meséje, minden ízében édes, kedves, őszinte. Jól esik látni, üdít és frissít egyik-másik nagyszerű jelenetében. Sírás és mosolygás váltja fel egymást, úgy, ahogy az már a Dickens regényekben szokott lenni.

A közönség igen jól szórakozott s ünnepi csemegéje volt azoknak, akik a moziban elsősorban a művészi keresik... Mert ez a film művészi film.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Egyedül...

Egyedül csöndes magányomba,
Suttog illatával a virág.
Bekukucskál kicsi szobámba,
Ezüstösen sápadt holdvilág...

Ráveti fényét arcképedre,
Látom kék szemednek mosolyát,
Kittárom karom ölelésre;
És várom az édes vallomást...

Hallom a szefiák zenéjének,
Misztikusán édes dallamát...
Fölhajtom álmaim kelyhének,
Mámort adó nektár illatát...

Egyszer csak a zene elhalkul,
Ködfátyol ül szobám csendjére...
Illuzió, álom rám simul;
Ébrednek tücsök cipeléseire...

Veressné Főző Erzsébet.

— **Kannisto helsinkii egyetemi tanár diszidoktorrá avatása a debreceni egyetemen.** A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem szeptember hó 23-án, hétfőn délelőtt 12 órakor az egyetemi központi épület díszudvarán közgyűlést tart, melyen az egyetemi tanács dr. Kannisto Arthur helsinkii tudományegyetemi ny. r. tanárt a bölcsészettudomány honoris causa doctorráv avatja. Az egyetemi közgyűlés rendje: 1. Himnusz. Eneklí a kollégiumi kántus. 2. Dr. Benedek László, az orvostudományi kar ny. r. tanára, e. i. Rector Magnificus jelentése. 3. Ünneplés doctorraavatus. Végzi dr. Hankó Béla, a bölcsészettudományi kar ny. r. tanára, és e. i. dekanja. 4. Dr. Benedek László e. i. Rector Magnificus üdvözlő beszéde és a honoris causa doctori oklevél átadása. 5. Kannisto Arthur beszéde. 6. Dr. Benedek László e. i. Rector Magnificus zárószavai. 7. Szózat. Eneklí a kollégiumi kántus. A doctori oklevél átadásakor a kollégiumi kántus a finn nemzeti Himnusz éneklí.

— **Uj segédlekkészek.** Alább közöljük az új ref. segédlekkészek névsorát: Birinyi János, Bottyán János, Czippan János, Csánki Gábor, Csik József, Csikesz Tibor, Dedinszky Jenő, Görömbey Zoltán, Hadházy Sándor, Hajdú József, Harsányi András, Horváth György, Jenei László, Kecskés Balázs, Kotormán István, Kuthy István, Lovas Márton, Lipesei Gábor, Mágory Sándor, Molnár István, Nagy Jenő, Nagy József, Nagy Lóránd, Pap István, Pókos Ferenc, Rácz István, Román László, Soós Béla, Szabó Lajos, Tantó Sándor, Tokaji József, P. Tóth Lajos, Veres Sándor.

— **A Péterfia uccaj egyházzész esütörtökön** este 7 órai kezdettel vaesorát rendez a Kálvin tér 5. sz. gyülekezeti otthonban. A vaesorajegy ára egy pengő. Nemesak az egyházzész tagokat látja szívesen a vezetőség a vaesorán, hanem a más egyházzészben lakókat is kéri megjelenésre, hogy ezzel is ápolják az együvértartozandóság érzését. Jelentkezni lehet ma délután 5 óráig a központi lelkészi hivatalban. A jelentkezés azért fontos, hogy a helyeket így tudja biztosítani a rendezőség.

„Corvin Mátyas” eserkészecapat ünnepélyéről.

Nagy siker kísérte a Korvin Mátyas cserkészecapat tábor- túzi ünnepé yét

Vasárnap délután ünnepi keretek között tartotta meg a 965. sz. Korvin Mátyas eserkészecapat első tábor-túzi ünnepélyét a Kereskedő Társulati Tanonciskola udvarán. Az ünnepélyen megjelent az iskola tanári kara Révész Vilmos igazgatóval, valamint nagyon sokan a város kereskedő társadalmából és a eserkészecapat tagokból. Az iskola udvarán színpadot készítettek a fiúk, — tehát kis méretű szabadtéri előadás volt, melyet szépen feldíszítettek.

Az ünnepély a Himmusszal kezdődött, majd Szalacsy Rácz Imre, a csapat parancsnoka tartotta meg az ünnepi beszédet. Beszédében a tanonc eserkészecapat jelentőségéről, nemzetnevelő értékéről beszélt első sorban, melynek példája a Korvin Mátyas csapat is. Alig egy esztendő leforgása alatt sikerült a csapatot arra a színre emelni, melyen ma már versenyképesen állhat díszére az iskolának és a fenntartó testületnek, mely erkölcsi támogatásával mindig kész volt a segítségre. A munkát pedig a fiúk végezték el, olyan jól, hogy ma már kisebb szabású kiállítást is lehetett teremteni. A további segítész, támogató, erkölcsi segítész és támogatás nemesak ezt a csapatot segítész, de lehetővé teszi, hogy ezen a csapaton keresztül a magyar kereskedő életnek még értékesebb tagjai fejlődjenek.

A megnyitó beszéd után több szám következett, amikor is Köröskényi László, Szabó Kálmán, Jójárt József, Milei Pál, Nagy Zoltán, Kugler István, Friedmann Sándor, Horváth Lajos, Szabó László külön dícséretet érdemlő szavalattal, Csibi Lajos, Láng Sándor, Friedmann László és a többi eserkészecapat szerepeltek igen sikeresen.

Műsor után tábor-túzi ünnepély volt. Az első tábor-túzi meggyújtására a csapat szervező testületei elnökét, az iskola igazgatóját Révész Vilmost kérték fel, aki eleget is tett a kérésnek s nyomban fellobbant a csillagos ég felé a lobogó tábor-túzi.

A tábor-túzi új műsorszámokkal folyt le, ahol a mőkész vigjeleneteket felváltották a komoly szavaltok, míg végül Szalacsy Rácz Imre záró szavaival véget ért az ünnepély.

A minden tekintetben szép sikert aratott ünnepély közönsége melegen ünnepelte a tábor-túzi ünnepélyt rendező 965. sz. Korvin Mátyas eserkészecapat szereplő eserkészecapat.

— **A debreceni Kálvinisták Templomegyesületének választmánya** esütörtökön, szeptember 19-én délután öt órakor a központi lelkészi hivatalban gyűlést tart, melyre a tagok ezuton hívatnak meg.

Víz-, vas-, villanyonduálás Batánál! Csapó u. 6

x **Naményi Gyorsíróiskola-Gépíróiskola** átköltözött Batthyányi 11. szám alá. Uj tanfolyam kezdődik 16-án. Állami vizsga, állámérvényes bizonyítvány.

— **A pécsi műszaki tanácsos Debreczenben.** Pécs város műszaki tanácsosa tanulmányútján Debreczenbe érkezett, hogy megtekintse itt a város nevezetességeit és az építészeti alkotásokat. A vendéget Piskóthy Ferenc főmérnök kalauzolta a köztemetőben, a fürdőben, a muzeumban, az egyetemen, a klinikákon s megmutatta a többi nagyobb városi épületeket is. Zöld József h. polgármester előkezenyen autót boesátott rendelkezésére, Piskóthy pedig a kalauzolás-sal viszonzta a pécsiek tavaly tapasztalt udvariasságát, amikor ő járt Pécsen tanulmányuton.

x **Hölgyeim!** Harisnyát garanciával csak Londonnál, (Menetjegyhivatal mellett).

— **A Békessy Béla Vivó Club** idei szezóját a mai napon a Gambrius étteremben este fél 9 órai kezdettel tartandó ismerkedési összejövetellel kezd meg, melyre a club vezetősége, a club rendes tagjait ezuton hívja meg. Péntektől kezdődően a vivótréningek is megkezdődnek.

x **Külföldi dívatbemutatókról** visszaérkeztem, szalonomat újból megnyitottam. Bárdos Bijon.

— **A város Apafája erdejében lévő lötér erdővédelmi szempontból bizonyos területi változások váltak szükségessé.** A város polgármestere a területi módosítások kereszttülvitele érdekében e hó 11-én a gazdasági ügyosztály, a műszaki ügyosztály, az erdőigazgatóság és a közigazgatási rendészeti ügyosztály, valamint a lötér bérllőjének bevonásával helyszíni tárgyalást rendelt el, amely helyszíni szemle a közigazgatási rendészeti ügyosztály vezetőjének: Dömsödy Imre tb. tanácsnoknak vezetése mellett meg is történt és az ügyben a város polgármestere közelesen dönteni fog.

— **Misztli Károly főügyész nyugállománybahelyezéséről a legközelebbi közgyűlés dönt.** Néhány héttel ezelőtt jelentettük már, hogy Misztli Károly tisztifőügyész nyugdíjazását kérte illetékes helyen. E kérelem ügyében a legközelebbi közgyűlés dönt, amelyet pénteken délután döntenek. Itt említjük meg, hogy dr. Tiszay Zoltán tb. aljegyző is nyugdíjazását kérte. Dr. Tiszay Zoltán az anyakönyvi hivatalban teljesített szolgálatot, mint az anyakönyvvezető helyettese. Az ő nyugdíjazása felől is a pénteki közgyűlés dönt.

Két bécautó, megbízható új kényelmes, utazás elől „Szikszai” bécautó
hívja. **SCION 12-16.**

— **A debreceni urinók Mária kongregációja** vezetősége évnnyitó ülést szeptember 19-én, esütörtökön délután 4 órakor tartja a Svettits intézet tanácsstermében. A tagok teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **„Virrasztó Est”.** A M. J. Sz. fiatal íróinak és művészeinek „Virrasztó Társasága” szeptember 20-án, pénteken este fél 8 órai kezdettel irodalmi „Virrasztó Estet” tart a Szövetség (Füvészkert u. 9.) szekházában. A színvonalasnak ígérkező „Virrasztó Est” iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Belépti díj nincs.

— **Ma este kilenc órakor kezdődik a Nöegyleti Bridzs, az Ujságíró Clubban, Piac ucca 26. szám, Lemelet.**

— **Eljegyzés.** Takács Zsuzsi (Buda-pest), S. Wernes Emil (Debreczen), jegysek.

— **Hatóság! Munkaközvetítő Hivatal és a Központi Inségíroda költözködése.** A Hatóság! Munkaközvetítő Hivatal és a Központi Inségíroda a Bethlen u. 10. szám alól a Dohánygyár u. 1. szám alá (rég! Bábaképzede épület) költözködik át. Ezért ezuton értesíti az érdekelte közönséget, hogy a költözködés miatt e hó 20. és 21-én, azaz pénteken és szombaton hivatalos órák nem tart, ellenben 23-tól, azaz hétfőtől kezdve reggel 8 órától kezdve a nagyközönség rendelkezésére áll. A háztartási alkalmazottak kövvetítése folyó hó 23-tól, azaz hétfőtől kezdve állandóan a Bábaképzede épületében történik Hatóság! Munkaközvetítő Hivatal

**Legolcsóbban
fest és tisztít
Weisz ruhafestő
Arany János ucca 20.
1 öllőny tisztítás 3 P**

A velszi herceget vőró Hortobágy

A velszi herceg kíséretének tagjai kitűnően érezték magukat a Hortobágyon, őket is megfogta a nagy magyar pusztai varázsa. A délibáb mintha szinte fejedelmi vendégre várt volna, az őszi meleg napsütésben csodás pompában tűndöklött fel...

Kár, kár, hogy maga a herceg nem jött el. Az bizonyos, hogy a Prince of Wales hortobágyi látogatása idegenforgalmi szempontból rendkívül nagyjelentőségű lett volna és egyszerű felkeltette volna a világ érdeklődését a nagy magyar pusztai iránt. Hogy a kísérete eljött, az is valami, mert alighanem sokat beszélnek majd a hercegnek a pusztai eredetiségéről és érdekességéről. És talán eljön az idő, mikor a Hortobágy szikes földje felveszi a leghatalmasabb trón várományosának lányomát is.

Kár, kár, hogy nem jött el a velszi herceg a Hortobágyra. Az Angol Királynő tulajdonosa és fia lelkesen és igazi magyar vendégszeretettel várták. Már csak a bonmot kedvéért is érdekes lett volna, hogy az angol királynő fiát itt a magyar pusztán az Angol Királynő fia várja perfekt angol beszéddel. Németh Nándor ugyanúgy éppen most vette át a csárda bérletét, az angol vendégek ellátására már ő kapott megbízást és ha a velszi herceg eljön, az angol trónörökös is ő látta volna vendégül. Készültek is rá olyan lelkesedéssel és mindenre kiterjedő figyelemmel, hogy a herceg bizonyára meg lett volna elégedve. És nyújtották volna azt, amiben Budapestnél aligha volt része a hercegnek, vagy legalább is nem olyan mértékben. Németh Nándor magyar ruhába öltözött, a pincérek is magyaros öltözetben; a csárda asztalán hamisítatlan magyar étkek és borok. Ifj. Németh András, ki tökéletesen beszéli az angol nyelvet, állt volna az angol királyi herceg rendelkezésére.

A herceg ezúttal nem jött. Kísérete azonban elviszi annak híret, hogy érdemes a Hortobágyra eljönni. Aminthogy az itt járt angol hölgyek is urak legteljesebb megelégedésüknek adtak kifejezést.

Mindenesetre megállapíthatjuk, hogy nagyon fontos idegenforgalmi érdekből, hogy a hortobágyi csárda jó kezében legyen. Most így van. Az új csárdabérlő, a kitűnő Németh Nándor premierje fényesen sikerült és ha maga a velszi herceg is itt lett volna, a siker valóban világraszóló lett volna.

HERMANN fadráza 4 pengőért garanciával villanyondulól. Ondulolás 50 f, hajmosás + ondulolás 80 f, női hajvágás 40 f. Piac u. 69 Vármegyeházal szemben

A Magyar Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetsége, folyó hó 23-án, vasárnap délután félhárom órai kezdettel tartja meg rendkívüli választó és tisztújító közgyűlését, Csapó ucca 17. szám alatti helyiségében, (Korona vendéglő épület). Felkérjük az összes iparos, kereskedő, vásároló, kereskedő, péksüteményárús, piaciárús tagtársainkat, hogy a közgyűlésünkön teljes számban szíveskedjenek megjelenni. Közgyűlésünkön személyesen jelenik meg dr. Usetty Béla országgyűlési képviselő, országos elnök, több elnök társának kíséretében, úgyszintén képviselve lesznek a megyei, városi hatóságok, valamint a kerületi kereskedelmi és iparkamara is. Elnökség.

Dr Bélteky Lajos téglási orvost jogerősen felmentették a gondatlanságból történt halált okozó súlyos testisértés vádja alól

Mikor a postán nincs éjszakai telefonszolgálat.

Som Györgyné téglási lakosnak hat gyermeke született, akik azonban később mind meghaltak. Ugy ezeknél a szüléseknél, mint a legutóbbinál is dr. Bélteky Lajos téglási orvos volt jelen. Az utolsó gyermeket ez év január hó 23-ára várták. Dr. Bélteky orvos jó előre figyelmeztette Som Györgyét, hogy vigyék be az asszonyt Debrecenbe a klinikára, mert különben baj lesz. Somék azonban nem vitték be. Jan. hó 23-án, délután az asszonynak fájdalmi jelentkeztek, melyek egész éjjel tartottak és álmatlanul vergődött ágyában. A szülésznő hajnali négy óra körül méhrepedést állapított meg, mely gyors orvosi beavatkozás nélkül halálos elvérzéssel jár.

A szülésznő elhívta dr. Bélteky orvost a beteghez, aki csak úgy kísérelhette volna meg Somné megmentését, ha a szülés előtt álló csecsemőn koponyafúrást végez. Ehhez azonban a gyertyavilágnál, tűz nélküli lakásban nem foghatott hozzá, mert műszereit nem tudta ott kifőzni és ezért azt mondta Som Györgynek, hogy kerítsen szekeret és vigyék be az asszonyt

Debrecenbe.

A férfi azonban nem tudott szekeret hozni és reggel hat óra felé visszajött. Ekkor az orvos a postára sietett, hogy telefonon kihívja a mentőket Debrecenből. A postán azonban éjjeli szolgálatot nem tartottak, nagy nehezen felverték a postahivatalnokot, aki tévedésből a Horthy kórházzal kötötte össze a telefont. A mentők reggel 8-9 óra körül jöttek ki, bevitték az asszonyt Debrecenbe, ahol operációt hajtottak végre rajta, de hashártyagyulladásos komplikáció lépett fel és meghalt.

Emiatt dr. Bélteky orvos ellen gondatlanságból történt halál okozó súlyos testisértés miatt indult eljárás a debreceni törvényszéken, ahol kedden tárgyalta azt dr. Tóth Kálmán tanácselnök büntetőtanácsa. Dr. Orsós Ferenc orvosszakértő véleményében azt fejtette, hogy Béltekyt gondatlanság nem terheli és csak a bíróság megítélésétől függ ennek a megállapítása. Kádár István ügyész felszólalása után a bíróság felmentő ítéletet hozott. Az ítélet jogerős.

— Frontharcosok országos bajtársi találkozója. Október hó 6-án ünnepélyes keretek között tartja Budapest az Országos Frontharcos Szövetség a frontharcosok országos bajtársi találkozóját, melyre az egész ország területéről nagy tömegekben vonulnak fel a frontharcosok, hogy hitet tegyenek a frontharcos eszmé mellett. Az Országos Frontharcos Szövetség megallapodást létesített a Máv. igazgatóságával, hogy erre az alkalomra az ország minden részéből filléres gyorsvonatokat indít Budapestre. Így október hó 6-án reggel Debrecenből is indul filléres gyors és olyan időben érkezik meg Budapestre, hogy a bajtársak a felvonuláson és ünnepségeken részt tudnak venni. Felkérjük a bajtársakat, hogy akik a filléres gyorsal ohajtának Budapestre utazni, már most jelentkezzenek a frontharcos otthonban, (Piac u. 36.), hogy részükre megfelelő számú helyet tudjunk biztosítani. A filléres gyorsvonatot családtagok is korlátlan számban vehetik igénybe. — Elnökség.

x Kész női flanel ruhákat, szép mintákban és jó minőségben öt pengőért Króh Vilmos nagy árúházában, Dégenfeld-tér, (kenyér-piac).

— A DMTE műsoros táncestélye. Debrecen város sportkedvelő közönségének körében általános érdeklődést keltett az a rövid hír, amely a vasárnapi lapokban jelent meg a DMTE műsoros táncestélyéről. A nagy sportmulatság szeptember 22-én délután 7 órakor kezdődik a Munkáshozon dísztermében. A gazdag programban szerepel birkozó és boxoló bemutató, szavaltat, táncduett, kuplé és egyfelvonásos színdarab, úgy, hogy a teljes siker már előre is biztosnak mondható. A műsoros est táncal fog végződni, amelyhez elsőrendű zenekarok szolgálatják majd a zenét.

x Csak szaktizletben szerezzé be gyermekruha szükségletét. Mindenféle intézeti és iskolai kabátok, bundák, — fehérművek izléses kivitelben a legolcsóbb áron a Gyermekdivatházban, megyeházával szemben szerezhettek be.

x Gyermekek csak Horovitzól öltöztessé, mert Horovitz gyermekruhája olcsó, izléses és jó szabású. Kabátok, bundák és mindenféle gyermekruhák, fiúk és leányok részére, kötények, fehérművek, gyermekköntösök, baba-kelecsények stb. a legnagyobb választékban Horovitz gyermekdivatháza, püspökpalota, Hatvan ucca sarok.

— A biztosan ható, 40 év óta kipróbált Odol szájvíz fertőtleníti és üdít. Az Odol szájvíz koncentrált, néhány csepp belőle elég. Az Odol szájvíz nagyon gazdaságos a használatban, tehát az Odol szájvíz olcsó.

x Hölgyek dédelgetett kelleke a paplan. Varrattassa át régi paplanját, vattáját villanyerőre berendezett gépen portalánitom. Legújabb modell után készíték helyet, gyapjú és vatapaplanokat. Garantált munka. Olcsó árak! Ifj. Püspök Sándorné paplanvarrodája Csapó ucca 27. szám.

— Összeesett az uccán és meghalt. A balmazújvárosi esendőség jelenti, hogy szeptember 16-án Molnár Ferenc 22 éves ottani földműves az uccán hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. A bevezetett vizsgálat során az orvos megállapította, hogy Molnár Ferenc halálát szívizélhűtés okozta. A debreceni rendőrség a temetési engedélyt megadta.

x Tankönyvvásár, tankönyvesere. Harmathynál, Piac ucca 7. Bika-szálló mellett.

— Nagy vörös hangyák támadása egy szálloda ellen. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett sok pompás cikket, s nagyszerű folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A velszi herceg budapesti vendégeskedését remek képsorozatban örökíti meg a Tolnai Világlapja. Egyes szám ára húsz fillér.

x Fogorvoslás! Piac ucca 5. szám. Tömések 2 pengő, műfogak 2 pengőtől Davidovits áll. vizsg. fogász.

— Express nyelvtanfolyam. Angol német, francia tanítás, fordítás, gépirás, levelezés a leggyorsabban és legolcsóbban. Külön gyors és gépirás-tanítás. Csoportos és magánórák. Csoporthoz 3 pengő. Péterfia 42., földszint, balra.

— Bélrenyhesség és kínzó főfájások a máj és az epeútak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes Ferenc József keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását.

— Érteitem az iparos ifjúsági önképzőkör tagjait, hogy szokásos szerda esti összejöveteleinket továbbra Simonffy ucca 1-C. II. em. alatt tartjuk meg ezután. — Elnökség.

— A Homokkerti templom javára adakozók között tévesen szerepelt ifj. Ujvári Józsefné neve, mert övezgy Ujvári Józsefné adakozott ötven pengőt a templom javára.

— Az elveszett és megkerült pénztárca. Nagy bánat érte özv. Kemecey Józsefné István ut 46. szám alatti lakost. Kiment a piacra krumplit venni. Meg is vette a 4 mázsa krumplit, amit egy emberrel le is hordatott a pincébe. Közben észrevette, hogy a zsebébe tett pénztárcája 68 P-vel együtt elveszett. Kereste a pénzt, de nem találta. Erre felment a rendőrségre, hogy bejelentse a pénz elvesztését. Ekkor kiderült, hogy az egyik őrszemes rendőr megtalálta az elveszett pénztárcát a benne levő pénzzel együtt. Így aztán Kemecey Józsefné nagy bánata csakhamar nagy öröme változott.

Ujjá varázsolja régi börgarnitúráját legújabb rendszerű festéssel:

Szántó

kárptosmester.

Piac ucca 81. szám. Bútorüzlet.

— Kifosztották a lezárt szekrényt. Klein Béláné, Hatvan ucca 49. szám alatti lakos jelentést tett kedden reggel a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a bezárt szekrényét feltörte s onnan fehérművet, pizzamát, húzatókat és más ruhaneműt ellopott. A kár negyven pengő. A károsult feljelentésére a nyomozás megindult.

x Új cég. Cserépkályhák átrakását és tisztítását a legolcsóbban vállalom, s új kályhák olcsó árban kaphatók. Mese István cserépkályhás, Kölcsei u. 14. sz. Telefon: 17-87.

— Munkában a tyúktolvajok. Liener Sámuel, Békési Béla ucca 45. szám alatti lakos kedden délelőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes feltörte az udvarán a baromfiólat és onnan ellopott tíz darab tyúkot. A tyúktolvajok kézzre kerítésére a nyomozást megindították.

x Veesey Antal áll. vizsgázott fogász

Piac ucca 44. sz. fájdalommentes foghúzás, fogtömés.

— Szabad kézzel fogott egy árva golyát. Béke Sándor téglavető-beli lakos tegnap megjelent szerkesztőségünkben és hóna alatt egy élő golyát hozott. Elmondta, hogy szabadkézzel fogta a Bethlen uccán. Az árva kis golyára még a Téglavetőben lett figyelmes és feltűnt neki, hogy rendkívül alacsonyan repül. Utána szaladt és a Bethlen uccán beérte, utánakapott a golyának és megfogta. A szegény golya bizonyára zavarban volt, mert hiszen társai már hetekkel ezelőtt elmentek melegebb vidékekre és társtalanul bolyonghattak réteken, földeken, míg beveddött a városba. Felkértük, hogy tartsa megánál és mi értesítjük dr. Nagy Jenő tanárt, a Madárvédő egyesület kiváló igazgatóját, ki bizonyára gondoskodik a társaitól elszakadt árva golyamadárról. Béke Sándor a Téglavetőben Virágos ucca 7. szám alatt lakik, egyébként napnap a Hangya kirendeltség ecetgyárában van foglalkoztatta. Szegény ember, ő nem igen tarthatja a golyát, a módosabbak közül talán akad valaki, aki áttelelteti a szegény árva madarat.

A Gazdasági Akadémia hallgatóságának egyrész a megnyitó ünnepélyen.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kozma János kereskedő, fiú Zoltán, Csonka István kárpitossegéd, fiú István, Dr. Wallisch Oszkár egyetemi lektor, leány Mária, Turj Imre tehenész, leány Ilona, Borbás Károly polg. isk. igazgató, fiú Károly, Bagdacs János pincér, leány Klára, Sándor Gábor napsz., fiú Gábor, Cseke Ferenc alhadnagy, fiú Péter, Burai László gazdálkodó, leány Mária.

Házasságok: Csiba Gábor fm.—Juhász Róza, Tóth Sándor kereskedő—Kállai Róza.

Halálozások: Kóra István róm. kath. 40 éves, Püspökladány. Czifra Jánosné gör. kath. 67 éves, Monostorpályi. Ludmány Andrásné gör. kath. 57 éves, Eötvös u. 27. Özv. Kovács Ferencné gör. kath. 84 éves, Pallag 57. Barkó Antal ref. 25 éves, Hajdúböszörmény. Juhász Ferenc ref. 18 éves, Pallag. Szabó Imre ref. 71 éves, Pallag. Vályi Gábor ref. 9 hónapos, Derecske.

x Ujdonság. Dombornyomású névjegy, vagy levélpapír, stancanélkül 100 darab 3 pengő, Springer József könyv-, papír, fényképezési szaküzletében.

A Debreceni Polgári Lovászegylet folyó hó 25-én, délután hat órakor az egyesület helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. Közgyűlés után társasvacsora.

Öt milánói turista megfagyott a hóvihárban. Milánóból jelentik. Sontriból súlyos szerencsétlenség híre érkezik. A Val Masinóban hóvihár lepett meg egy milánói hegymászó csoportot, amely a 3328 méteres magas Punta Basica megmászása után hazafelé tartott. A hegymászók egyrésze nem tudott tovább jutni és így kénytelen volt az éjszakát a szabadban eltölteni, a csoport másik része szerencsésen eljutott a menedékházig, ahonnan azonnal mentőexpedíció indult el. Mire azonban a mentők megérkeztek a hátramaradt hegymászók közül öten megfagytak.

Agroplápitotta vezetőjét az útbengerelő. Székesfehérvárról jelentik: Horváth János munkás, a székesfehérvár-gráci út építésénél dolgozott Csór község közelében. A nagy meleg miatt megszárdult és a gép bengeré alá bukkott, amely keresztülment rajta és valószínűleg szállította. A mentők a székesfehérvári kórházba szállították. Életbenmaradásához nincs remény.

IDOJARÁS

A Debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

A nyugateurópai viharzóna ma átterjedt Közép-Európa keleti felébe. — Nyugat-Európán kívül jelentékeny esők voltak a Kárpátok vidékén, valamint a balti államokban.

Hazánknak csak a nyugati fele kapott a tegnapi esőfrontból jelentékeny 10—15 mm-t is meghaladó csapadékot s a kalati résznek alig jutott valami. Tokaj, Tiszafüred, Mezőtúr 2, Püspök-ladány 1 mm-t jelentett. A hőmérséklet a keleti országrészekben is nagyon lesüllyedt. A legalacsonyabb értékek 8—15, a legmagasabbak 22—26 fok között változtak. Az időjárási elemek debreceni értékei minimum 15.1, maximum 25.5, este hat órakor a hőmérséklet 20.1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 758.2 mm mérsékeltlen súlyú irányzattal.

Prognózis: Fokozódó erősségű déli szél, gyengén felhős idő, hőemelkedés, átmenetileg az idő száraz marad.

— Eszmei Jóléti Szövetség helyett Szent Antal lánc. Az Eszmei Jóléti Szövetség járványa már szűnőben van, különösen mióta a belügyminiszter szigorú rendelkezéssel tiltotta és az ilyenfajta ügyekben szigorú nyomozásra utasította a rendőrséget. — Most Mohácscon az Eszmei Jóléti Szövetséghez teljesen hasonló, de más nevű hólapdarendszerű szé hámoság ütötte fel a fejét, mely Szent Antal lánc hangzatos cím alatt indult el pénzszervő útjára. A körlevelek egyenesen megfenyegetik a címzetteket, hogyha megmerik szakítani a láncot, akkor nagy szerencsétlenség éri őket. A lelkiismeretlen szélhámosok azzal fenyegetik a hólapda megszakított, hogy bajt zúdítanak rájuk. A mohácsi rendőrség erélyes nyomozást indított a Szent Antal lánc szélhámosainak kiderítésére.

— Felakasztotta magát egy gazda, mert nem akar még egy háborút megélni. Ladányi Mihály 79 éves nyír-madai gazda, míg a fia és menyje, — akiknél lakott — a templomban voltak felakasztotta magát. Az öreg gazda hogy tett fel ne fedjék, ruhadarabokkal befedte az ablakot, azután a falon levő képet leakasztotta és annak a helyére a kampószögre kötötte fel magát. Tettét a déli órákban fedték fel a hozzátartozói. Az öreg gazda gyakran hangoztatta, hogy ő már nem akarja, hogy még egy háborút megérjen és a fiait katonának vigyék. Az utóbbi időben annyit hallott a háborús lehetőségektől, — ha ugyan nem is nálunk — hogy ez keserítette el annyira, hogy eldobta életét.

GYAKSZ ROVAT

Elhunyt felvidéki állami tanító. Részvétellel vettük a hírt, hogy **Moncsák Mihály** ny. állami tanító 72 éves korában Debreczenben elhunyt. Vele az elszakított Felvidék egyik leggerincesebb magyar tanítója szállt sírba, aki négy évtizeden keresztül hirdette Ungmegyében szívvel-lélekkel a magyar szót. 15 évi jól kiérdemelt nyugdíjas életét a betegség felhői vették körül, sokat szenvedett, míg végre a halál megváltotta szenvedéseitől. Halálát özvegyén kívül öt családos gyermeke és sok unokája gyászolja. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a Köztemető IIa. számú ravatalozóteremből a gör. kath. egyház szertartása szerint. Lakás: Kisfaludy uca 35. Temetését a **Dankó cég** végzi.

Ludmány Andrásné szül. **Keerán Flóra** 57 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután három órakor lesz a Köztemető diszravatalozóterméből. — Lakás: Eötvös uca 27. szám. Gebauer-cég rendezi.

Kiss Ilonka 22 éves korában hosszú és súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 19-én, csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemető II-A. ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint.

Sirkövet

márványból és műköből készít a

Debreceni Műkögyár R. T.

Fürdő u. 2. Erdőbényei fekete sírkövek kizárólagos képviselője.

— Zsolt Nándor súlyos beteg. A debreceni filharmónikusok világhírű karnagya, Zsolt Nándor, nemrégiben súlyosan megbetegedett. A kitűnő karnagy, aki a Zeneművészeti Főiskolán a hegedűtanszak tanára is, az elmúlt évben több nagysikerű hangversenyt dirigált Debreczenben. Zsolt Nándor állapotát az utóbbi napokban súlyosra fordult és az orvosok mindent elkövetnek, hogy a magyar zenei életnek ezen kivételes értékét megmentésük.

x Margit kalapszalomban vasalás 40 fillér, alakítás modell után 70 fillér. Új kalapok 1.80-tól, Csapó u. 47.

JEGYÁRAK:

Szeptember 28-án este KOLLEGIUM-BAN: I. rendű ülőhely 1.— P, II. rendű ülőhely 50 fillér, ülőhely 20 fillér. — **Szeptember 29-én délután STADIONBAN:** Páholyülés 2.— P, tribünülés 1.50 P, korzólülés 1.—P, I. r. ülőhely 80 fillér, II. r. ülőhely 50 fillér, állóhely 30 fillér. A jegyek válthatók: Vaskereskedés Széchenyi u. 2., Csáthy könyvkereskedés Piac u. 8., Cserkészbolt Piac u. 7., Ref. főgimnázium II emelet 11. ajtó.

Angol-szövegek nagy raktára

**Kőrösi és Nagy
Ferenc József út 38**

— A Népszerű Főiskola modern nyelvi tanfolyamai. A Népszerű Főiskola elnöksége a folyó tanévben is megszervezi a nagy kedveltségnek örvendő modern nyelvi tanfolyamokat, amelyekkel a művelt nagyközönség kiváló szakférfiak (az egyetem lektorainak) vezetésével részben díjtalanul, részben minimális költségek árán, sajátíthatja el a mai politikai, gazdasági és kulturális körülmények között nélkülözhetetlen modern világnyelveket. Az első szemeszterben az angol, a francia, a német és az olasz nyelvből kezdő és haladó tanfolyam lesz, heti 2—2 órában és mindegyik nyelvből kezdő és haladó tanfolyam lesz, heti 2—2 órában és mindegyik nyelvből a félévben összesen 32 órában. Az angol és francia tanfolyamokon a tandíj óránként és személyenként 50 fillér, félévenként összesen 16 P, amely havi 4 P-ös részletekben is fizethető. Az olasz és német nyelvtanfolyamok díjtalanok, a hallgatók csak a szervezési költségek fedezésére fizetnek személyenként havonta 1 P-öt. Jelentkezni lehet személyesen, írásban, vagy telefonon is, szeptember 25-ig, hétköznapokon d. e. 8—2 óráig az egyetem gondnoki hivatalában (egyetemi központi épület, földszint balra 71. sz. ajtó. Telefon 2500.) Az órákat hetenként kétszer, hétköznapokon, az esti órákban tartják az egyetemi központi épületben. — Ugyanott lehet jelentkezni a Népszerű Főiskola rajztanfolyamára is, amelynek feltételei egyeznek az angol és francia nyelv feltételeivel.

x Cserépkályhák nagy választékban JÖNCEY kályhámesternél Csapó 19. Telefon: 25—68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását, Hardtmuth és hazai széntüzelésre, **intézkedően vállalom.**

Király kávéi mégis legjobbak!
Aromás, zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik.
Dégenfeld-tér 11. szám.

Ajánlat

Tankönyvek, írószerek, olesó áron, nagy választékban, — Gárdos könyvesboltban, Püspökpalota, 1710 10. 15.

Tégla- és eszrép jó minőségben olesó áron kapható Tóth és Sebestyén Rt téglagyárából, iroda Fürdő u. 2. szám. Telefon 26-10.

Poloska-írtást cyángazzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végez Csala Rákóczi ucca 9. 1803 10. 6

Intézeti anyagokat „Joss“ férfi ingeket alkalmi áron vettem, így adom, — Steuer divatházban, Csapó ucca 10. 418 10. 1.

Szép elött paplanok, hó fehér vattával, P 12-ért Króh Vilmos nagy áruházában, Dégenfeld-tér 10., kenyéripiac. 374 10. 12

Olesó vétel folyóan flanel takarókat P 2.98-ért vásárolhat Króh Vilmos nagyáruházában Dégenfeld tér 10. sz. (kenyéripiac mellett). 371 10. 12.

Ingeket, gallérokat legszebben tisztít Budapesti képviselő, Csapó ucca 3. Ezeiött Kossuth ucca 15. szám. 937 9. 28.

Ágyszodronyok, sodronykerítések, vaságyak, mosdók, állófogások stb. olesón készülnek Ottónál, Rákóczy ucca 13. 849 10. 18

Poloskát cyánozással, felelősséggel írt, vizsgált, legolesóbban, Kiss, Kigyó ucca 5. 826

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát legmagasabb áron vesz Sretter János ékszerész, Batthyányi ucca 13. szám. 723 10. 15

Varródat áthelyeztem, Csapó u. 78. sz. alá. Legújabb divatmodellek után készítek kabátot, kosztümöt, ruhát. Nyíga Károlyné. 773 10. 1.

Elegáns öszikalap modell újdonságot vásárolhat már 2 pengőtől „Arany“ kalapszalomban. Alakítás 1 pengő, Sas ucca 4. 508 10. 11.

Értesítem a hölgyközönséget — hogy varrodámát Péterfia ucca 47. szám alá helyeztem. Leszál, írtott árban készítek angol és francia munkát. Bálint Margit. 796 10. 2

Férfiruháját, egutolsó divat szerint, kétszeri próbával olyan olesón készítem el, hogy Ön sem hiszi Debreczeni József úri-szabó, Széchenyi ucca 3. szám. 369 10 12

Szemünkre vigyázzunk

Pontosan készült szemüveget használjunk. — Cserép Sándor szemklinikai látszerész, Debrecen, Piac ucca 21. 1020 9 28

Öeskavasat, használt eszplő garnitúrát, legmagasabb áron veszek. Raktáron tartok kályhákat, tetőbádogot, gazdasági eszközöket és mindenféle eszöveket. Meghívásra házhoz jövök. Steiner vaskereskedő, Eötvös ucca 110. Csapó ucca 85. Telefon: 26—86. 242 10. 10.

Képkerekezést üvegezést legolesóbban vállal, ifj. Blattner Gyula, Piac ucca 89. 1749 10. 5.

Iskolaruhák fiu felöltök legolesóbban Weisz Sándor férfi ruhaáruházában, Csapó u. 10. 1285 X. 1

Szörmehundát és prémöröket olesón vásárolhat. Alakit, javít Kóváry szücsmeister Piac ucca 38. I. em. 370 12. 12.

Nyulszőr és hiber-kalapok megérkeztek. Cipők legolesóbban Révésznel, Püspökpalota. 1746 10. 5

Három méter gyapjuszövet hozzávalóval együtt míg a készlet tart. 28 pengő. Gabányinál, — Piac ucca 1. szám. 1757 10. 7

»Elite« szalon készit kabátot S P, kosztümöt 8 P, utcai ruhát 4 P, és pongyolát 2 P ért. — Püspöki palota, első kapu. 1271. X. J

Hetven filléért alakítok modell után, divatos kalapok 1.80 filléért „Margitnál“ Csapó ucca 47. szám. 1371 10. 7.

Cipőüzemet Simonffy ucca 2. sz. alá helyeztem. Elsőrangú munka, olesó árak. Némethy cipőüzem. 403 10. 13

Szöveteket, kosztümke-méket legolesóbban, óriási választékban, szerezheti be Kupfer posztós Kisltemplombazár. 402 12. 13.

Kereslet

Műgyűjtő keres megvételre, műtárgyakat. Megbizott Iványi műkereskedő. Püspöki palota. 648 9. 24

Elveszett „Bobby“ nevű, fekete, herélt kövér kutya. Ismertetőjel, farka nincs. Megtaláló, vagy nyomravezető jutalomban részesül. Könyök ucca 4. 861

Hangszer

Harmónium eladó, Takács zongorahangolónál. Javítást és hangolást vállalok. Ferenc József út 77. 855

Zongora, Wirth, új állapotban eladó, Batthyányi ucca 1 sz. földszint. Hermel. 864

Péncz

Kölesönöket folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett, — vagy beraktározott terményre. Magyar Altalános Takarékpénztár, Debrecen, Piac ucca. 991 9. 27

Oktatás

Szabást, varrást, úriúrnőknek tanít, szabásmintát mérték szerint olesón készit dr Balázsne, Piac ucca 89. 1620 9. 18

Angol, francia, német tanítás, fordítás, gépírás, levelezés. Csoport és magánórák. Express nyelvtanfolyam. Ugyanott képesbázis, elegáns bútorozott szoba, fűrdőszoba használattal 1—2 személynek, Péterfia u. 42. földszint. 866

Német, angol, francia, olasz órákat, társalgási is, — csoportban és privát, jutányosan ad. külföldi tanár, vagy kis szobáért tanít. Varga u. 7. második ajtó. (A)

Tűző anyagok

Takarékos ember, tűzifát, szenet, téli szükségletre is Halásznál, (Margitfürdő mellett) vásárol, mert jót, szárazat, olesót és pontos mérlegelést kap, házhoz szállítva. Telefon: 10-24. szám. vv.

Autó, motor kerékpár

Kerékpár dinamóját mágnesztesse, vagy új dinamóját szerezzze be, Bosch szölgát, Széchenyi ucca 24. szám. 1683 10. 4.

Autóját és motorját javíttassa Szoboszlavnál, Széchenyi ucca 21. szám. Telefon 10—80. 1681 10. 4.

Bútor

Gyermekkoscsik, biciklik, modern esz bútorok, kertü bútorok, stb. legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetéssel, Vas és Rézbútorgyár Ispolyány 5. és városi lerakatában Royal épületben beszerezhetők. vv.

Börgarnitúra, jó állapotban, jutányosan eladó, Pacsirta u. 8. szám. értekezni 12—2 óráig. 845

Piaci árak

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:
Pulyka s drb. 1.40—1.80
Liba s. drb. 1.50—2.30
Liba k. kg. 1.00—1.20
Kaesa s drb. 1.00—1.60
Kaesa k. kg. 0.90—1.10
Tyúk párja 3.60—4.50
Jérce párja 2.80—3.40
Csirke párja 0.80—2.60
Tojás drb. 0.06—0.08

GYÜMÖLCS PIACI ÁRAK:
Alma kilója 0.10—0.30
Körte kilója 0.40—0.65
Szilva kilója 0.28—0.36
Szölvö kilója 0.18—0.40
Öszibarack 0.36—0.80
Dinnye gör. 0.06—0.08
Dinnye sárga 0.10—0.14
Citrom drb. 0.06—0.14

KONYHAKERTI VE TEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma kilója 0.13—0.16
Fokhagyma kilója 0.50—0.60
Burgonya r. 0.10—0.13
Burgonya v. 0.07—0.10
Fejeseckáposzta 0.04—0.08
Tök darabja 0.10—0.20
Savanyukáposzta 0.30
Karfiol drb. 0.08—0.20
Kalarabé drb. 0.02—0.05
Pérezselyem esomója 0.06—0.08
Sárgarépa es. 0.05—0.06
Bab száraz kg 0.40—0.45
Bab, zölvö kg. 0.30—0.34
Retek esom. 0.04—0.06
Uzorka 100 darab 0.80—1.50
Spennöt és söska esom. 0.04—0.08
Saláta feje 0.03—0.05
Gomba es. 0.08—0.14
Paradicsom 0.08—0.10
Paprika 100 0.30—1.00
Zöldtengeri drb 0.03—0.05

KENYÉR ÁRAK:
Fehér kenyér kg. 0.34
Félbarna kg. 0.32
Barna kenyér kg. 0.28
Rozs kenyér kg. 0.24
Péksütemény drb. 0.05

LISZT ÁRAK:
Búzaliszt 00-ás kg. 0.29
Búzaliszt 0-ás kg. 0.29
Búzaliszt 2-6s kg. 0.27
Búzaliszt 4-es kg. 0.25
Búzaliszt 8-as kg. 0.18
Búzadara kilója 0.36
Rozsliszt kilója 0.18
Korpa kilója 0.13

Üzlet, műhely, raktárhelyiségek

Borpince kiadó, Nemzetör ucca 1. szám. Értekezni lehet dr Széll, Piac ucca 77. szám. 857

Szép két új üzlethelyiség, novemberrre kiadó, Attila-tér 7. szám. 863

Borospince kiadó, négy vasajtó, s gyermekágy eladó, Miklós ucca 13. 869

Kiadó lakás egyszobás

Uccai szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel, frissen festve, azonnalra, vagy elsejére kiadó, Csokonai u. 15. szám. 823

Egyszobás mellékhelyiségekből álló lakás, november hó elsejére, szép tiszta, virágos udvaron kiadó Hatvan ucca 24. 832

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás modern konyhás új lakás, november hó 1-re kiadó, Simonffy ucca 17. sz. Értekezni lehet Percezel cukrásznál. 803

Kétszobás, előszoba, meg egy kisebb szobával, mellékhelyiségekkel, újonnan festett, tiszta lakás azonnalra, szép tiszta, virágos udvaron olesón kiadó, Hatvan ucca 24. 831

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás uccai lakás, fűrdőszobával, mellékhelyiségekkel, azonnal, vagy októberre, Miklós ucca 18. szám. 793

Háromszobás, modern uccai lakás, I. emeleten kiadó november elsejére, orvosnak is alkalmas, Csapó u. 84. szám. 846

Bútorozott szoba

Különbejárátú uccai bútorozott szoba teljes ellátással kiadó. Batthyányi ucca 9. 1669 10. 17.

Csinosan bútorozott szoba kiadó. Ugyanott izletes házi koszt kapható. Hüvelyes u. 3. Kollégium mögött. 491

Uriembernek megfelelő bútorozott szoba kiadó, Piac ucca 77. sz. első emelet. 858

Eladó 16-os vadász löfegyver, Attila-tér 7. 862

Különbejárátú bútorozott parkettes uccai szoba, fűrdőszobahasználattal, 1—2 személynek kiadó, Simonffy ucca 32. 867

Csinosan bútorozott szoba, két személy részére kiadó. Meszena ucca 7. 852

Szemüveget szemklinikai és szemorvosi recept után szakemberrel készit Ungár József látszerész, Debrecen, Széchenyi ucca 1. szám. Takarékosági könyveskére hathavi hitel. 1518 10. 1

Kapualatti különbejárátú bútorozott szoba, azonnalra is kiadó, Fűvészkeret u. 8. szám. 868

Ingóság eladás

Eladó 250x315 és két kisebb perzsaszönyeg, Varga u. 29. szám. 847

Ingóságvetel

Cserépkályhát, jó karban levőt vennék Ajánlatot városi történelmi levéltárba kérek. 830

Ingatlanforgalmi irodák

NAGY SANDOR ingattanforgalmi irodáját Csapó ucca 27. sz. házba helyezte át. 1442 9. 29.

Vegyes

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdájá József kir. here ucca 1.

Gazdasági termények

Vetőmagbázis homokra is alkalmas, Bánkúti 1014 államilag megvizsgált, kapható Kossuth ucca 54. 830

Eladó ház

Cserélek kisebb belvárosi házat, ellenértékü vidéki földért is. Nyil ucca 126. szám. 333 9. 24

Vénkert Domokos Lajos ucca 8. szám alatt kisebb eszládiház, 864 négyeszőgöl gyümölcsöskerttel, eladó. 864

Földbérlet

Szepesen 22 hold búzatermő tanvásbirtok kiadó. Értekezni Kossuth ucca 51. 834

Kerekek 200—250-ig terjedő tanvásbirtokot. „Föld“ jellegére. 827

Feloldó szerkesztő PÁLFY JÓZSEF.

A Tiszántúli Könyv- és Laukiadó Rt. kiadása.